

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی

آزمون ۳ مرداد ۱۳۹۹ (جامع ۲)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۰۶۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی ستوده، احسان بزرگ، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، افشنین محی الدین، مرتضی منشاری، حسن و سکری	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساکی، محمد جهان بین، کاظم غلامی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه	زبان عربی	
محمد آصالح، محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، محمدرضا فرنگیان، حمیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنگف، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی	
میرحسین زاهدی، علی شکوهی، امیرحسین مراد، حمید مهدیان راد	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، امیر زراندوز، علی شهرایی، نسترن صمدی، رحیم مشتاق بنظم، مهدی ملارمضانی	ریاضی	
نسرين جعفری، سارا شرفی، فاطمه فهیمیان، طاهره کرمی سلیمانی	اقتصاد	
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرین حق پرست، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سید جمال طباطبائی نژاد، عارفه سادات طباطبائی نژاد، حمید مجذوبی، اعظم نوری نیا	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	
ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجی، محمد جهان بین، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، اسماعیل یونس پور	زبان عربی (اختصاصی)	
علی محمد کرمی، اسرا مرادی، آزاده میرزا لی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطبی بایگی، فاطمه سخایی، آزاده میرزا لی	جغرافیا	
آزیتا بیدقی، میناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی، طاهره کرمی سلیمانی، نصیبه کلانتری، محمد ابراهیم مازنی	علوم اجتماعی	
مجید پیر حسینلو، سید حسام الدین جلالی طهرانی، نیما جواهری، فاطمه سادات شریف زاده، فرهاد قاسمی نژاد	فلسفه و منطق	
میناسادات تاجیک، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، سوفیا فرجی، پروانه کرمی، نصیبه کلانتری، محمد ابراهیم مازنی	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	نام درس	ویراستاران
مرتضی منشاری	الهام محمدی	زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سید جمال طباطبائی نژاد، عارفه سادات طباطبائی نژاد، حمید مجذوبی، اعظم نوری نیا
نوید امساکی	محمد رضایی بقا	زبان عربی (عمومی)	ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجی، محمد جهان بین، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، اسماعیل یونس پور
امین اسدیان پور، سید احسان هندی	محمد رضایی بقا	فرهنگ و معارف اسلامی	علی محمد کرمی، اسرا مرادی، آزاده میرزا لی، میلاد هوشیار
سپیده عرب	محمد بحیرایی	ریاضی	محمدعلی خطبی بایگی، فاطمه سخایی، آزاده میرزا لی
محمد بحیرایی	فاطمه فهیمیان	اقتصاد	آزیتا بیدقی، میناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی، طاهره کرمی سلیمانی، نصیبه کلانتری، محمد ابراهیم مازنی
محمد بحیرایی	محمد علی نژاد	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	مجید پیر حسینلو، سید حسام الدین جلالی طهرانی، نیما جواهری، فاطمه سادات شریف زاده، فرهاد قاسمی نژاد
سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	زبان عربی (اختصاصی)	میناسادات تاجیک، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، سوفیا فرجی، پروانه کرمی، نصیبه کلانتری، محمد ابراهیم مازنی
میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ	آیان چینی فروشان، فاطمه فهیمیان، مهسا عفتی، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
محمد علی خطبی بایگی	محمد بحیرایی	جغرافیا	سارا شرفی، نسرین جعفری
ارغوان عبدالملکی	محمد رضایی بقا	علوم اجتماعی	زهرا دامیار، مریم بوستان
نیما جواهری	نیما جواهری	فلسفه و منطق	زهرا دامیار، مریم بوستان
مهسا عفتی	مهسا عفتی	روان‌شناسی	فرهاد علی نژاد، محمد ابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)	گروه مستندسازی
لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)	حروف چین و صفحه آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

(مسن و سکری- ساری)

-۶

امالی صحیح کلمات عبارت است از:

مؤونت ← معونت

مشاهرت ← مظاہر

(فارسی ۲، املاء، ترکیبی)

(مسن و سکری- ساری)

-۷

شعر «خوان هشتم» از کتاب «در حیاط کوچک پاییز در زندان» است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(امسان برگزرن- رامسر)

-۸

در این بیت اسلوب معادله و تناقض به کار نرفته است.

رخت صوری: اضافه تشییبی (صبوری به رخت تشییب شده است).

عشق صبوری را به تاراج داد: تشخیص و استعاره

صوری دل: اضافه استعاری (دل مانند انسانی است که صبوری می‌کند) استعاره و تشخیص

بخت شور: حس‌آمیزی

«رخت و بخت» جناس

«صبوری به تاراج دادن» کنایه از «شکیابی را از دست دادن» / «خیمه کندن» کنایه از رفت و کوچ کردن

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مرتضی منشاری- اربیل)

-۹

تشییبهای عبارت‌اند از:

۱) سلسله موى دوست (موى دوست مانند سلسله و زنجير) ۲) سلسله موى دوست

مانند حلقة دام بلا ۳) دام بلا (پلا مانند دام)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ابرو مانند کمان مهره ۲) دل مانند کبوتر

گزینه «۲»: ۱) حافظ مانند سوسن ۲) حافظ چو غنچه

گزینه «۳»: ۱) زلف یار مانند دام ۲) خال مانند دانه

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مسن غرایی- شیراز)

-۱۰

جناس: «دود و دوش»

استعاره: «دود» استعاره از «آه» / تشخیص و استعاره: «چشم ثریا»

بر اثر دود دل شاعر، ابر در چشم جهان بین تریا افتاد «حسن تعالیل» و «اغراق» دارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

فارسی

(هنیف افحتمی ستوره)

-۱

آبنوس: درختی است که چوب آن سیاه، سخت، سنگین و گران‌بهای است. بی‌بارگی:

بدون اسب/ بهرام: سیارة مربیخ/ تیز: تند و سریع

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

-۲

(اخشین مهی الدین)

(الف) حضرت: آستانه، درگاه، پیشگاه (الوهیت: خدایی و خداوندی)

(ج) مسحور: مقتون، شیفته، مجذوب (مقید: گرفتار، بسته، در قید شده)

(ه) موالت: موذت، دوستی، محبت، یاری کردن

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۳

(کاظم کاظمن)

کربت: غم و اندوه

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

-۴

(اخشین مهی الدین)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ثواب ← صواب

گزینه «۲»: بخاست (در زادی بخاست) ← بخواست

گزینه «۳»: اطیاع ← اتباع

(فارسی ۲، املاء، ترکیبی)

-۵

(مریم شمیرانی)

در گزینه «۳»، غلط املایی وجود دارد: آری ← عاری

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: واژه‌های مهم املایی: عمارت: (ساختمان، هم‌آوای آن امارت فرمانروایی)

/ مستغنى: بی‌نیاز

گزینه «۲»: واژه‌های مهم املایی: خاسته: (بلند شده، هم‌آوای آن خواسته طلب

کرده) / عقد نفس ناطقه

گزینه «۴»: واژه مهم املایی: نفر: (خوب و لطیف، هم‌آوای آن نقض: شکستن)

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

(مسن و سکری- ساری)

-۱۴

واژه «آسوده‌خاطر» دارای ساختمان «وندی - مرکب» است. (آسود + ه + خاطر)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ای بروین، کسی این راه بی اعتبار را آسوده‌خاطر سپرد (جمله هسته) + که (وابسته ساز) [او] بار گران نداشت. (جمله وابسته) (اجزای تشکیل‌دهنده جمله وابسته: «نهاد + مفعول + فعل» است)

گزینه «۲»: «بروین» در نقش مندایی به کار رفته است. «مناد» حذف فعل به قرینه معنوی محسوب می‌گردد.

گزینه «۳»: «گروه‌های اسمی» [این راه بی اعتبار] و «بار گران» در نقش مفعولی به کار رفته‌اند و هر دو با وابسته همراه شده‌اند.

(فارسی ۲، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسن اصغری)

-۱۱

استعاره و تشخیص: چشم خورشید به زمین باشد.

حسن تعلیل: شاعر دلیل تابیدن خورشید بر زمین (چشم بر زمین بودن خورشید) را شرم از چهره زیبای معشوق دانسته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مجاز: «فصل گل» مجاز از «فصل بهار»، «چمن» مجاز از «باغ و گلزار» / جناس: ندارد.

گزینه «۲»: معارات نظیر: ستاره و طالع و مهر و آسمان / ایهام ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه: لعل لب، تنگ ظرفم / اسلوب معادله ندارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(همیر اصفهانی)

-۱۵

بیت گزینه «۳»: جمله‌های خواسته شده را ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نهاد + مفعول + مسنده + فعل: باد زلفش را پریشان کرد.

نهاد + مسنده + فعل: من خاکسار گشتم.

گزینه «۲»: نهاد + مفعول + مسنده + فعل: عهد پیری، فخری را دور داشت.

نهاد + مسنده + فعل: عهدش تازه شد.

گزینه «۳»: نهاد + مفعول + مسنده + فعل: تو، آن را، حجره دیو خوان.

نهاد + مسنده + فعل: دل مایل نیست - او دل نیست.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(امیر افغانی)

-۱۲

گزینه «۳»: نقش تبعی ندارد.

توجه داشته باشید که تکرار تبعی برای زمانی است که یک واژه, در یک نقش و در یک جمله و اغلب به منظور تأکید، تکرار شود.

زمانی که نیک گفتی, نیک فرا پیش آید. (یعنی نیکی به سوی تو می‌آید); واژه

نهاد + مفعول

«نیک» در دو جمله مختلف و با دو نقش متفاوت است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جان و جهان: معطوف

گزینه «۲»: روی تو و ماه آسمان هر دو: معطوف و بدل / قد تو و سرو بوستان هر دو: معطوف و بدل

گزینه «۳»: ما خود: بدل

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳۴)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

-۱۶

ضمیر پیوسته «ش» در گزینه «۳»، نقش مفعولی دارد (باد غیرت به صد خار او را پریشان کرد). و در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، نقش مضافق‌الیهی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: که نافه مشک در میانش است.

گزینه «۲»: بر بوي تخم مهر که در دلت بکارم.گزینه «۴»: ناگه سیل فنا نقش أملشی را باطل کرد.

(فارسی ۱، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسن فرامی - شیراز)

-۱۳

«است» در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به قرینه لفظی حذف شده است ولی در گزینه

«۱» به قرینه معنوی حذف شده است.

گزینه «۱»: بهتر که ← بهتر [است] که ...

تشریح گزینه‌های دیگر

این بیت هم مثل بیت صورت سؤال می‌گوید که خلاصی از عشق ممکن نیست.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۰)

گزینه «۲»: «است» در جمله دوم مصراع اول و «است» در مصراع دوم به قرینه لفظی فعل مصراع اول حذف شده‌اند.

گزینه «۳»: «است» پس از «زهدفروشی» به قرینه فعل پایانی مصراع دوم حذف شده است.

گزینه «۴»: «است» پس از «ماه آمد» به قرینه فعل مصراع دوم حذف شده است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(هنیف افغانی ستوره)

-۱۷

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: ظاهر هر کس نشان‌دهنده باطن

اوست (رفتار ظاهری افراد نشانی از سرشت و ذات آن‌هاست)

مفهوم بیت گزینه «۴»: افراد راست‌کردار، از بدی و ناسازگاری روزگار تأثیر نمی‌پذیرند.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

(کاظم کاظمی)

-۱۸

(مرتضی منشاری - اریل)

-۲۴

در بیت صورت سؤال می‌گوید که انسان اول باید اندیشه کند و سپس سخن بگوید؛ زیرا هر سخنی که گفته شود قابل برگشت نیست. از گزینه «۳» نیز چنین مفهومی برداشت می‌شود و می‌گوید که قبل از انجام هر کاری اندیشه و تأمل لازم است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تأکید بر رازداری

گزینه «۲»: سکوت و خاموشی

گزینه «۴»: تأکید بر سخن گفتن و گویایی

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۶۲)

(مرتضی منشاری - اریل)

-۲۵

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»، جانبازی عاشق در راه عشق است. در بیت گزینه «۲» می‌گوید که عاشق تا رسیدن به وصال معشوق حقیقت از پای نمی‌نشیند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: آن که غرق دریای عشق است از خطر نمی‌هراسد همان طور که کسی که از جان خود گذشته دیگر هراسی از درد سر ندارد.

گزینه «۳»: عشق ورزیدم و عقلم به سرزنش برخاست که آن که عاشق می‌شود از او سلامتی رخت برمی‌بندد.

گزینه «۴»: بهره منصور حاج از دار فنا و شهادت بسیار اندک بود اما من با تمام وجود پذیرای آن شده‌ام.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۵۳)

عربی

(نوید امساک)

-۲۶

«لا تصرخ خدک». رویت را با تکبر برنگردان (رد گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴)، «للناس» از مردم (رد گزینه ۳)، «لا تمش»: راه نرو (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

(ترجمه)

(الیه مسیح فواه)

-۲۷

«لن تدرکوا» فعل معلوم و نفی مستقبل است، ولی گزینه «۱» مجھول ترجمه کرده است و گزینه «۳» مضارع اخباری (رد گزینه‌های ۱ و ۳) در گزینه «۴»، «تعیشا و تشاهدوا» منفی ترجمه شده‌اند.

(ترجمه)

(ممسن اصغری)

-۱۹

مفهوم مشترک ابیات «ب»، «د»: ترجیح خدمت حق بر خدمت خلق است. در ابیات «الف» و «ج» به خدمت مخلوق توصیه شده است.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۷)

(مرتضی منشاری - اریل)

-۲۰

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چالاکی و تیزروی / گزینه «۲»: نفی ظاهر و صورت / گزینه «۳»: دوام و پایداری عشق

(فارسی، مفهوم، ترکیبی)

-۲۱

بیت گزینه «۱»، توصیه به تلاش برای کسب رزق می‌کند ولی در گزینه‌های دیگر رزق را مقدر می‌داند و تلاش را برای کسب روزی غیرلازم می‌بیند. گزینه «۱»: تا زمانی که زنده هستی برای کسب روزی تلاش کن.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: برای کسب روزی چه تلاش کنی یا تلاش نکنی، خداوند روزیات را خواهد رساند.

گزینه «۳»: از همان روز ازل به خداوند توکل کرده‌ام و برای رزق تلاشی نمی‌کنم. گزینه «۴»: به تلاش نیازی نیست هرآن‌جه روزی تو باشد به تو خواهد رساند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۵)

(اللهام محمدی)

-۲۲

گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» و بیت صورت سؤال به شهادت طلبی اشاره می‌کنند، اما بیت گزینه «۴» می‌گوید: با بد صبا می‌گفتم، که شهیدان لاله‌ای گلگون کفن هستند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۶)

(مدیم شمیرانی)

-۲۳

پیام مشترک گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» این است که دل بدون سوز عشق افسرده است و شادمان نیست، در حالی که شاعر در گزینه «۲» معتقد است سخنی که از سوز دل برخیزد، اثرگذار نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: دل رهاز درد عشق نیست و کسی که درد عشق ندارد به جز آب و گل نیست. گزینه «۳»: بدون درد عشق تو جانم بیمار و زار است.

گزینه «۴»: شاعر می‌گوید: اگر بی درد تو بمانم، روح و جانم افسرده خواهد شد.

(فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۱۷)

(الله مسیح فواه)

-۳۳

«لم تتهامسو» باید به صورت ماضی منفی ترجمه شود نه نهی: پچ پچ نکردید.
(ترجمه)

(کاظم غلامی)

-۳۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کارهای روزانه (یومیاً) قید زمان است نه صفت، اگر به صورت «أعماله اليومية» بود، صفت محسوب می‌شد / الودگی بزرگ (الکبائر) صفت «تلوث» نیست، بلکه اصطلاحاً به معنای «گناهان بزرگ» است.

گزینه «۲»: مراقبت روزانه (اولاً «یومیاً» قبل از «مراقبة» آمده پس نمی‌تواند صفت آن باشد. ثانیاً «مراقبة» مفعول مطلق تأکیدی است و باید با قیدهای تأکید ترجمه شود - هرگز (اضافی است) - الودهاش نمی‌کند (لا يُصَاب يعني «دچار نمی‌شود»).

گزینه «۳»: کارش (أعمال) جمع است - بسیار (ترجمه درستی برای «مراقبة») که مفعول مطلق تأکیدی است، نمی‌باشد) - دچار نگردد (جواب شرط به صورت

مضارع اخباری ترجمه می‌شود، نه التزامي)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۳۵

عبارت گزینه «۱»: «هرگاه سخن کم شود، درستی زیاد می‌شود» مفهوم مناسب‌تری دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: باید قبل از سخن گفتن، سخن را ساخته و پرداخته کردا

گزینه «۳»: سخنی بر حق بهتر از سکوتی بر باطل است.

گزینه «۴»: زدن حرف‌های بیهوده خواری و ذلت به بار می‌آورد!

(مفهوم)

ترجمه متن:

خفاش‌ها در دسته‌هایی داخل غارها یا جنگل‌های تاریک زندگی می‌کنند و نزدیک به هزار گونه خفاش در گوش و کنار جهان به جز مناطق قطبی پراکنده هستند و آن برابر با یک چهارم تعداد گونه‌های پستانداران است و امکان دارد که (خفاش) بیش از بیست سال زندگی کند. بیشتر خفاش‌ها از حشراتی که در هنگام شب پرواز می‌کنند، تغذیه می‌نمایند؛ در هر سال پس از خواب زمستانی‌اش، (خفاش) ماده یک بچه به دنیا می‌آورد در حالی که شیر می‌دهد و به تنها‌یابی او را تربیت می‌کند و به او پرواز کردن می‌آموزد.

او تنها حیوان پستانداری است که پرواز می‌کند و او با یک حرکت بال‌هایش می‌تواند به بالا و پایین و به راست و چپ و به جلو و عقب پرواز کند و بیشتر خفاش‌ها به هنگام شکار از چشم‌مانشان استفاده نمی‌کنند بلکه گوش‌های بزرگ و حست‌اسنان را به کار می‌گیرند؛ آن‌ها امواج صوتی کوتاهی ارسال می‌کنند و به هنگام برخورد این امواج به یک شکار، به سوی او برمی‌گردند، پس خفاش آن را می‌شنود در حالی که مکان، حجم و فاصله‌اش را می‌فهمد و فقط خفاش و دلفین از این قدرت برخوردارند!

(کاظم غلامی)

-۲۸

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کارهای روزانه (یومیاً) قید زمان است نه صفت، اگر به صورت «أعماله اليومية» بود، صفت محسوب می‌شد / الودگی بزرگ (الکبائر) صفت «تلوث» نیست، بلکه اصطلاحاً به معنای «گناهان بزرگ» است.

گزینه «۲»: مراقبت روزانه (اولاً «یومیاً» قبل از «مراقبة» آمده پس نمی‌تواند صفت آن باشد. ثانیاً «مراقبة» مفعول مطلق تأکیدی است و باید با قیدهای تأکید ترجمه شود - هرگز (اضافی است) - الودهاش نمی‌کند (لا يُصَاب يعني «دچار نمی‌شود»).

گزینه «۳»: کارش (أعمال) جمع است - بسیار (ترجمه درستی برای «مراقبة») که مفعول مطلق تأکیدی است، نمی‌باشد) - دچار نگردد (جواب شرط به صورت

مضارع اخباری ترجمه می‌شود، نه التزامي)

(ترجمه)

(الله مسیح فواه)

-۲۹

«من أجمل» از زیباترین (رد گزینه ۲ چون اسم تفضیل ترجمه نشده؛ رد گزینه ۳ چون «من» را ترجمه نکرده است)، «قرأت»: خواندم/خواندهام (رد گزینه ۲)، «أحبّ عبد الله»: محبوبترین بندگان خدا (رد گزینه‌های ۱ و ۳)، لای نفی جنس در «لا نصیر له» نیز در گزینه‌های «۱ و ۳» ترجمه نشده است.

(ترجمه)

(نویر امساکی)

-۳۰

«إذا»، هرگاه، «الفراء»: نیازمندان (رد گزینه ۳)، «فلینفق ماله»: باید مالش را انفاق کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)، «لعل الله يقبله»: شاید خدا آن را قبول کند (رد گزینه ۳) (ترجمه)

(کاظم غلامی)

-۳۱

«ما أسوأ»: چه بد هستند (وزن «ما أ فعل» برای بیان تعجب به کار می‌رود) «الأحبة»: دوستان (جمع «حبب» است). - «الأحبة الذين»: دوستانی که (وقتی یک اسم «ال» دار همراه «الذين» به کار بود، اولاً آن اسم «ال» دار را می‌توان شبیه نکره‌ها ترجمه کرد، ثانیاً «الذين» معنای «که» می‌دهد). - «يترکوننى»: مرا رها می‌کنند - «خاسرأ»: در حالی که بازندام (حال است) - «لا يحيوننى»: مرا دوست ندارند (چون همراه «إلى» آمده می‌توانیم آن را به شکل مثبت هم ترجمه کنیم). - «فائزأ»: در حالی که برندام (ترجمه)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۳۲

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترجمه صحیح: تو به مردم احترام می‌گذاری بیش از آن چه به تو احترام می‌گذارند،

گزینه «۳»: ترجمه صحیح: و این خصلت به معنای کوچک‌شمردن خویش نیست،

گزینه «۴»: ترجمه صحیح: زیرا فقط فروتنی ارزش انسان را در میان بندگان خدا بالا می‌برد!

(ترجمه)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المحاطب» نادرست است. فعل داده شده مفرد مؤنث غایب است.
 گزینه «۲»: «فاعل»: «آذان» نادرست است. نقش «آذان»، مفعول است.
 گزینه «۳»: «علی وزن إِفْتَعَلَ» و «مجهول» نادرست‌اند. «إِسْتَعْمَلَ» بر وزن
 «إِسْتَفْعَلَ» است و فعل داده شده نیز معلوم است.

(تمیل صرفی و مدل اعرابی)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۲

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «اسم مفعول، صفة ...» نادرست است. «مُرْضَعَة» اسم فاعل است و نقش حال را دارد.
 گزینه «۲»: «من فعل: رضع، صفة ...» نادرست است. «مُرْضَعَة» اسم فاعل از مصدر مزید ثلاثی «إِرْضَاع» است.
 گزینه «۳»: «اسم مفعول ....» نادرست است.

(تمیل صرفی و مدل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۴۳

«الإِبْرَيْتَيْوَنَ» جمع مذکور سالم است و در پایان آن علامت فتحه می‌آید. همچنین
 «السَّنَّة» صحیح است، یعنی حرف سین، علامت فتحه دارد.

(قبط مرکبات)

(الوه مسیح فواه)

-۴۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: توضیح مربوط به «العظم» است.

گزینه «۲»: کسی که در امری تردید می‌کند؛ شک؛ نادرست است.

گزینه «۳»: جمع کردن اشیا، در حالی که پراکنده‌اند؛ برانگیختن؛ نادرست است.

(مفهوم)

(نوبت امساک)

-۴۵

در این عبارت حروف جر عبارت‌اند از: إلى - لـ - إلى

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حروف جر: لـ - من

گزینه «۲»: حروف جر: من - في

گزینه «۳»: حروف جر: لـ - في

(انواع بملات)

(نوبت امساک)

-۴۶

«ملوءة» اسم مفعول است و نقش آن خبر «صارت» و منتصب است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مُرَافِقِينَ» اسم فاعل است.

گزینه «۲»: «مِمْزُوجَةً» صفت و مرفوع به تبعیت از نائب فاعل است.

گزینه «۳»: «الْمُعَارِضَةً» مصدر است، نه اسم مفعول.

(قواعد اسم)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۶

ترجمه عبارت: خفاش نر به آموزش پرواز به پجهاش اقدام می‌کند و او را تربیت می‌نماید! (نادرست)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها قادر به پرواز کردن به جهت‌های مختلف هستند!
 گزینه «۲»: ترجمه عبارت: پرواز خفاش‌ها با پرواز سیاری از پرندگان متفاوت است!
 گزینه «۳»: ترجمه عبارت: معمولاً خفاش شکارش را از حشرات به هنگام پرواز
 شکار می‌کند!

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۷

ترجمه عبارت: خفاش‌ها در همه گوش و کنارهای کره زمین زندگی می‌کنند! (نادرست)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها گاهی روی درختان پربرگ می‌خوابند!
 گزینه «۲»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها مانند برخی حیوانات دیگر اجتماعی زندگی می‌کنند!
 گزینه «۳»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها در زمستان می‌خوابند و از خواب بیدار نمی‌شوند و فقط در بهار می‌زایند!

(درک مطلب)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۸

ترجمه عبارت: گوش‌های خفاش مانند راداری عمل می‌کنند و این از عجایب خلقت آن است! (درست)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: خفاش به هنگام شکار فقط از گوش‌هایش استفاده می‌کند! (نادرست)

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: ۵۲ درصد از پستانداران خفاش‌ها هستند! (نادرست)

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: اکثر خفاش‌ها طولانی‌تر از بیست سال عمر می‌کنند! (نادرست)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۴۹

در متن از مهاجرت خفاش‌ها و زمان آن سخنی به میان نیامده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها کجا زندگی می‌کنند؟

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها چه می‌خورند؟

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: خفاش‌ها چگونه شکار می‌کنند؟

(درک مطلب)

(ممدر بیان بین- قاترات)

-۵۰

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فعل ماض، مصدره: تعادل» نادرست است. فعل داده شده مضارع و از باب مفاجعه است.

گزینه «۲»: «اللَّغَائِبُ، مَضَارِعُه ...، مَجْهُولٌ، فَاعِلٌ مَحْذُوفٌ» نادرست است. فعل داده شده معلوم است.

گزینه «۳»: «فاعله: «رُبْع» نادرست است. «رُبْع» مفعول آن است.

(تمیل صرفی و مدل اعرابی)

زليخا پس از اقرار به گناه خود: «لقد راودته عن نفسه» و پاکدامنی یوسف: «فاستعصم» او را تهدید به زندان و خواری کرد «ليسجننْ و ليكوناً من المتأخررينْ» و در ادامه، یوسف زندان و عزت حقیقی را ترجیح داد: «السجن أحب الى...» و به خداوند اعلام کرد که اگر حمایت او در دور کردن وسوسه‌های شیطان نبود، به دام می‌افتد: «و آلا تصرف عنّي كيدهنْ أحب اليهـنْ و اكنْ من الجاهلينـ».
 (دین و زندگی، ۳، صفحه ۱۴۹)

درک بیشتر فقر و نیاز که آیه شریفه «یا ایّها النّاسُ أَنْتُمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللّٰهِ...» به آن اشاره دارد سبب بندگی بیشتر خداوند می‌شود.

حدیث گهربار امام صادق (ع) که می فرماید: «من یموت بالذنوب اکثر متن یموت
با الحال و من یعيش بالإحسان اکثر متن یعيش بالاعمار» با آیه «و لو أن أهل القرى
آمنوا و أتقووا لفتحنا عليهم بركاتٍ من السماء والأرض...» ارتباط مفهومی دارد و هر
دو بیانگر تأثیر اعمال انسان در زندگی او می شانند. عبارت قرآنی «لهم عذابٌ مهينٌ»
در آیه «وَ لَا يَحْسِبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا تُلَمِّلُهُمْ خَيْرٌ لِّأَنَّهُمْ سَهَّلُوا
إِلَيْهِمْ عِذَابٌ مَّهِينٌ»، بیانگر سنت املا و استدرج است.
(دین و زندگی، صفحه‌های ۷۲، ۷۱ و ۷۰)

(ابوالفضل امیرزاده) - ۵۶

خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما فراز داد. از این رو هر کس در خود می‌نگرد و یا به تماشای جهان می‌نشیند، خدا را می‌باید (خدایانی فطري) و محبتش را در دل احساس می‌کند. آیة «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» مؤید مشاهده خدا در همه چیز است. گاهی غفلت‌ها سبب دوری ما از خدا و فراموشی باد خدا می‌شود ولی باز که به خود بازمی‌گردیم، او را در کنار خود یافته و می‌گوییم «دوست نزدیکتر از من به من است / وین عجبتر که من از او دورم». نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند غفلت را کم می‌کند که مناجات پیامبر (ص): «اللَّهُمَّ لَا تكُلُّنِي إِلَى نَفْسِي ... مَصَدَّقِي از نیایش و عرض نیاز به درگاه خداوند است.

(درین، و زنگک، ا، صفحه ۳۰، درین و زنگک، ۳، صفحه‌های ۷ و ۱۱)

اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند که این مفهوم در آیه شریفه: «بعضی از مردم می‌گویند: خداوند ما در دنیا نیکی عطا کن، ولی در آخرت بپرها ندارند» تبیین شده است.

۵۸

(مهمد، خانی‌پناه)

بر اساس ترجمه آیه «انسان شک در وجود معاد ندارد» بلکه [علت انکار اش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گنای کند. یکی از انگیزه‌های انکار معاد، گناهکاری بدون واهمه از دادگاه عدل الهی است. آن گاه که طبق آیه «بَيْنَهَا الْإِنْسَانُ...»، انسان به اعمالش آگاه می‌گردد، حادثه دادن نامه اعمال استنباط می‌گردد.

صورت سؤال خبری را خواسته که معرفه ترجمه نمی‌شود.
 خبر (مفرد) اگر بدون صفت باشد غالباً به صورت معرفه ترجمه می‌شود، مانند سه گزینه اول، اما اگر با صفت باید به صورت نکره ترجمه می‌شود، مانند «شهادة» در گزینه ۴ «که با جمله وصفیه (تعطی) آمده و نکره ترجمه می‌شود.

ترجمه: دکتر امرکی است که به کسی به خاطر تقاضی از تلاش‌های وی اعطای شود!

(قواعد اسم)

صورت سؤال، حرف لام را می‌خواهد که برای امر آمده باشد؛ در گزینهٔ ۲۴، لام امر به معنی «باید» داریم.

تفسیح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: حرف لام به معنی «تا، تا اینکه» است.

گزینهٔ ۳: حرف لام به معنی «تا، تا اینکه» است.

گزینهٔ ۴: حرف لام از حروف جر و به معنی «برای» است.

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که بر آرزوی دور و دراز گوینده دلالت کند؛
لیست: کاش» برای بیان آرزوهای دور و دراز و حسرت به کار می‌رود. ترجمه
عبارة گرینه «۳». کاش ثروتمندان در شهر ما کسانی را که شب گرسنه
می‌خوابند، فراموش نکنند!

۵۰- «جالسین» اسم فاعل و در نقش حال است. ترجمه عبارت: «دو معلم را در اتفاق در حالی که روی صندلی‌ها نشسته بودند، دیدم»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «علم...» جملهٔ حالیه نیست.

گزینهٔ ۲: «برید...» جملهٔ وصفیه است.

گزینهٔ ۳: «المثلث...» صفت است.

دین و زندگی

-۵۱
امام رضا (ع) می فرماید: «گناهان کوچک راههای برای گناهان بزرگ‌اند و کسی که در امور کوچک از خدا نترسد، در امور بزرگ تر نیز نخواهد ترسید.»
(دیوان نبی، س. صفحه ۹۳)

ترجمه آيه ۱۱ سوره حج: «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کنارهای آنها به زبان و هنگام و سعث و آسودگی» عبادت و بندگی می کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گيرد و اگر بلاي به او رسد، از خدا روی گردن می شود. (ارتاد و بازگشت از راه خدا) او در دنيا و آخرت، [هر دو] زيان می بیند، اين همان زيان آشكار است.»
 (دين و زندگان، ۳۰، صفحه ۱۴۳)

۶۵

(فیروز نژادنیف - تبریز)

ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشیں کلمه‌ها و جمله‌ها و شیرینی بیان و رسایی تعییرات (اعجاز لفظی قرآن)، سبب شد که سران مشرکان مردم را زشنیدن قرآن منع کنند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۴۳)

-۶۵

(سید احسان هنری)

روز قیامت، روزی است که هر مادر شیرده‌ی، طفل شیرخوار خود را فراموش می‌کند. مردم از هیبت آن روز همچون افراد مست بمنظیر می‌رسند، در حالی که مست نیستند ولیکن عذاب خدا سخت است.

(دین و زندگی ۱، صفحه ۷۸)

-۵۹

(فیروز نژادنیف - تبریز)

در رابطه «نتیجه طبیعی خود عمل»، انسان باید با آگاهی کامل از آن، برname زندگی خود را تنظیم و سعادت زندگی خوبش را تأمین کند. نمایش تصویر اعمال مربوط به دنیاست.

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

-۶۶

(فیروز نژادنیف - تبریز)

شور و نشاط حاصل از اعتقاد به معاد به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ یک از کارهای او در این جهان بی‌پاداش نیست. این مفهوم بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است که آیه مبارکه «أَمْ تَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ تَجْعَلُ الْمُقْتَنِينَ كَالْفَاجَارِ» بیانگر آن است.

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۴۱ و ۶۱)

-۶۰

(وعبدہ کاغذی)

قبل از حدیث غدیر، آیه تبلیغ نازل شده است: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَّغْ مَا أُنزَلَ إِلَيْكَ...» و قبل از حدیث جابر، آیه اطاعت نازل شده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّبِعُوا اللَّهَ وَ اطِّبِعُوا الرَّسُولَ...». (دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۸۹ و ۸۸)

-۶۷

(مبوبه ایتسام)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

تبديل جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر (ص) به جامعه‌ای راحت طلب و تسليم، سبب شد امامان با مشکلات زیادی روبرو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۱)

-۶۸

(محمد رضایی‌یقه)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

بنابر سخن امام علی (ع)، آن گاه می‌توان پیرو قرآن بود که فراموش‌کنندگان قرآن را شناخت. امام علی (ع) راحمل نهایی را بیان کرده و می‌فرماید: «هُمَّةُ اَيْنِ هَا رَا اَهْلَشَ طَلَبَ كَنِيد». منظور ایشان از اهل، امامان بزرگوار می‌باشند که در آیه «اطِّبِعُوا اللَّهَ وَ اطِّبِعُوا الرَّسُولَ...» به پیروی از آن‌ها اشاره شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۸۶ و ۱۳۳)

-۶۹

(مدترنی محسن‌کیم)

(مبوبه ایتسام)

مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۸۵ و ۱۸۶)

-۷۰

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۱ و ۱۳۳)

-۶۳

(محمد رضا فرهنگیان)

این شعر اشاره به یکی از حیله‌های شیطان برای کشاندن انسان به گناه دارد که ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد و می‌گوید: «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده علم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

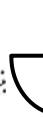
-۷۱

(محمد رضا یقه)

اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. نمی‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد. در آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْذَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُولَ الْإِنْسَانُ بِالْقَسْطِ» به هدف عدالت اجتماعی و ابزارهای رسیدن به آن (یعنی بینات، کتاب و میزان) اشاره شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

-۶۴

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «نام فیلمی که شما در آن نقش کلیدی داشتید چه بود و کدام سینما
الان دارد آن را نمایش می‌دهد؟»

نکته مهم درسی

در این سؤال کاربرد ضمایر موصولی با حرف اضافه مطرح است. حرف اضافه با ضمیر
موصولی "which" در دو جا به کار می‌رود: (الف) قبل از ضمیر موصولی "that" در آخر
جمله وصفی ولی حرف اضافه با ضمیر موصولی "that" در آخر جمله موصولی
به کار می‌رود یعنی قبل از "that" کاربرد ندارد. از طرفی قبل از "cinema"
کلمه پرسشی "which" به کار می‌رود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: در این گزینه ضمیر موصولی "that" با حرف اضافه "in" درست
به کار رفته ولی قبل از "cinema" کلمه پرسشی "which" لازم است و
"that" کلمه پرسشی نیست.

گزینهٔ ۲: قبل از "that" موصولی به هیچ وجه حرف اضافه به کار نمی‌رود.
گزینهٔ ۳: در این گزینه ضمیر موصولی درست به کار رفته است ولی "that"
کلمه پرسشی نیست. (گرامر)

-۷۹

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم خودروهای خیلی زیادی در خیابان‌ها وجود دارند. اگر
خودروهای خیلی زیادی نبود، آنقدر گزینه زیادی وجود نداشت.»

نکته مهم درسی

سؤال در مورد شرطی نوع دوم است زیرا که مفهوم جمله اول نشان می‌دهد که
گوینده در مورد یک موقعیت غیرواقعی صحبت می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۲: این گزینه شرطی نوع اول را بیان می‌کند.
گزینهٔ ۳: این گزینه شرطی نوع دوم است، ولی وجود "wasn't" گزینه را غلط می‌کند.
گزینهٔ ۴: این گزینه برای شرطی نوع اول کاربرد دارد، همچنین فعل بهصورت
مفرد به کار رفته است. (گرامر)

-۸۰

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «همه می‌دانند که اگر افراد زیادی هم‌زمان تلاش کنند کار یکسانی را
انجام دهند، احتمالاً آن را به خوبی انجام نخواهند داد. این (موضوع) عوامل منجر به
نتایج نامطلوبی (بدی) می‌شود.»

(۱) نماد

۲) جزر و مد

(۴) فایده

(۳) نتیجه

(واژگان)

-۸۱

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «مطابق با [اطلاعات] این دفترچه راهنمای گوشی‌های همراه تولید شده
در این شرکت، حاوی مقدار انگلی طلا و پلاتین و نیز فلزات کم‌ارزش‌تر هستند.»

(۱) ارزشمند

(۲) قابل شمارش

(۳) آسوده، راحت

(۴) محتمل، ممکن

(واژگان)

-۷۸

(میرحسین زاهدی)

-۷۸

(ممدرضا فرهنگیان)

در آیه «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَرْوَاحًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً» به
هدف رشد و پرورش فرزندان اشاره می‌کند. تجربه مسئولیت‌پذیری در هدف رشد اخلاقی و معنوی تعریف می‌شود که در عبارت
«مودة و رحمة» به آن اشاره شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۲۰۹ و ۲۱۶)

-۷۲

(ممدر آقامصالح)

استفاده از چادر که شروط پوشش کامل تعیین شده از سوی اسلام را دارد، سبب حفظ
هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد. قرآن کریم منشأ آن را غفران و رحمت
الله «وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا» می‌داند.

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۶۰)

-۷۳

(امین اسراران پور)

اگر ورزش و بازی‌های ورزشی، برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوبواری‌های
دنیا کوئی ضرورت نیافرید، فراموش کردن امکانات آن واجب کفایی است.
اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد، مستحب و دارای پاداش الهی است.
(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۲۰)

-۷۴

(غیروز نژاد بیف - تبریز)

عبارت صورت سؤال، بیانگر مسافت عمدى در ماه رمضان است و چنین فردی فقط
کافی است تا رمضان بعدی، قضای آن پنج روز را بدجا آورد.

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۳۳)

-۷۵

زبان انگلیسی

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «فرد ادعا می‌کند وقتی که بچه بودیم، مادر هرگز به ما اجازه نمی‌داد
که بدون اجازه خانه را ترک کنیم، این طور نیست؟»

نکات مهم درسی

در این سؤال، مبحث سؤال کوتاه مطرح شده است. سؤال کوتاه در جملاتی که دارای
"that clause" هستند بر اساس فاعل جمله پایه نوشته می‌شود. اگر فاعل اول
شخص "I" باشد، سؤال کوتاه از جمله وابسته "that clause" ساخته می‌شود؛
در غیر این صورت، از جمله پایه سؤال کوتاه ساخته می‌شود.

I think you are tired, aren't you?

سؤال کوتاه در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ با توجه به جمله وابسته ساخته شده‌اند.
(گرامر)

-۷۶

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «تکلیف شیمی من تا فردا می‌بایست انجام شود، و گرنه با معلم به
مشکل می‌خورم.»

تشریح گزینه‌های دیگر

با توجه به قید "by tomorrow" در جای خالی باید از فعلی با زمان آینده
استفاده کنیم (رد گزینه ۲).
با توجه به مفهوم جمله در جای خالی نیاز به یک فعل مشبت داریم (دلیل رد
گزینه‌های ۱ و ۴).

-۷۷

(امیرحسین راد)

-۸۸

نکته مهم درسی

«با توجه به وجود "by" جمله مجھول است. از طرفی، به ضمیر موصولی نیاز داریم تا دو جمله را به یکدیگر مرتبط کند، در نتیجه گزینه ۲۲ صحیح است.»

(کلوزتسست)

(امیرحسین راد)

-۸۹

نکته مهم درسی

جمله به بیان احتمال می‌پردازد، پس از "can" یا "may" استفاده می‌کنیم. از طرفی جمله مجھول نیست، پس گزینه ۴۴ صحیح است.

(کلوزتسست)

(امیرحسین راد)

-۹۰

- ۱) مراقب باشید
- ۲) دور شوید
- ۳) دور بزنید
- ۴) عجله کنید

(کلوزتسست)

(امیرحسین راد)

-۹۱

- ۱) منع کردن
- ۲) شامل شدن
- ۳) معکوس کردن، فکر کردن (با حرف اضافه "on")
- ۴) جلوگیری کردن (از)

(کلوزتسست)

(امیرحسین راد)

-۹۲

نکته مهم درسی

بعد از "try" فعل دوم را با "to" می‌آوریم. اگر منفی باشد، از "not to" قبل از فعل دوم استفاده می‌کنیم.

(کلوزتسست)

ترجمه درگ مطلب ۱:

اصطلاح «اعتباد به تلویزیون» ممکن است خیلی دقیق نباشد، اما وجود یک پدیده بسیار واقعی را نشان می‌دهد. روانشناسان رسمًا اعتباد را به عنوان یک اختلال تعریف می‌کنند که سری کردن مقدار زیادی وقت برای استفاده از آن چیز، استفاده از آن چیز بیش از آن که فرد قصدش را داشته باشد، و یا تلاش‌های مکرر ناموفق برای کاهش استفاده (از آن) و دست کشیدن از فعالیت‌های مهم برای استفاده از آن، از مشخصه‌های آن است.

تمام این معیارها می‌توانند در مورد افرادی به کار روند که زیاد تلویزیون تماشا می‌کنند. این بدان معنا نیست که تماشای تلویزیون، به خودی خود، مشکل‌آفرین است. تلویزیون می‌تواند آموزش دهد و سرگرم کند، و می‌تواند سیاست‌منtri باشد. مشکل وقتی بروز می‌کند که افراد به شدت احساس می‌کنند که نباید این قدر زیاد تلویزیون ببینند و با این حال درمی‌یابند که آن‌ها در کاهش میزان تماشای تلویزیون ناتوانند. مقداری اطلاعات در مورد این که تلویزیون چگونه این قدر اعتیادآور شد، ممکن است به افرادی که خیلی تلویزیون تماشا می‌کنند کمک کند که کنترل بر زندگی خود را داشته باشند.

میزان زمانی که افراد برای تماشای تلویزیون سپری می‌کنند شگفت‌انگیز است. به طور متوسط، افراد در دنیای صنعتی سه ساعت در روز را به این فعالیت اختصاص می‌دهند. که این درست نیمی از اوقات فراغتشان، و بیشتر از آنچه روی هر فعالیت دیگری سپری می‌کنند، به جز کار و خواب است. با این میزان، کسی که ۷۵ سال عمر کند، نه سال را جلوی تلویزیون می‌گذراند. احتمالاً، صرف این مقدار زمان، به سادگی به این معناست که مردم از تماشای تلویزیون لذت می‌برند و به طور آگاهانه تصمیم به تماشای آن می‌گیرند. اما اگر این تمام ماجرا باشد، چرا افراد زیادی نگران این هستند که چه مقدار تلویزیون می‌بینند؟

(علی شکوهی)

-۸۲

ترجمه جمله: «برخی از دانشمندان معتقدند که میانگین مدت زمانی که یک گونه جانوری زنده می‌ماند اصولاً به ژن‌های آن بستگی دارد، اما می‌تواند تحت تأثیر عوامل دیگر نیز قرار بگیرد.»

(۱) به طور تصادفی

(۲) به طور تصادفی (واگران)

(۳) به طور مکرر

-۸۳

ترجمه جمله: «دولت به بعضی از سیاستمدارها هشدار داد که مشکلات اخیر اجتماعی و سیاسی را تشید نکند.»

(۱) اجتماعی

(۲) دیداری (واگران)

(۳) شرطی

-۸۴

ترجمه جمله: «دولت باید اقدام فوری کند تا افراد بی خانمان را از فقر نجات دهد.»

(۱) زنده

(۲) بی خانمان (واگران)

(۳) قدرتمند

-۸۵

ترجمه جمله: «چیزی که گردشگران را شگفت‌زده می‌کند این است که سالخورده‌گان در این روستا هنوز هم به آداب و رسوم باستانی خود که به ۲۰۰۰ سال پیش باز می‌گردد، پایبند هستند.»

(۱) ماهر

(۲) ناطمن (واگران)

(۳) باستانی

-۸۶

ترجمه جمله: «با وجود تلاش جدی افسران برای دستگیری قاتل، متوفانه، هنوز هویت واقعی وی مشخص نیست.»

(۱) اختلال، بی نظمی

(۲) هویت (واگران)

(۳) موقفیت

-۸۷

ترجمه جمله: «از اشتباهات دیگران بیاموزید و جلوی [اشتباهات] خود را بگیرید. شما هرگز نمی‌توانید به اندازه کافی زندگی کنید تا همه آن‌ها را خودتان مرتکب شوید.»

(۱) جلوگیری کردن

(۲) ناپدید شدن (واگران)

(۳) اندازه‌گیری کردن

ترجمه کلوزتس:

آیا درد عضلات و تب دارید؟ آن می‌تواند آنفولانزا باشد. آن یک بیماری است که با ویروس ایجاد می‌شود. یک ویروس موجودی کوچک است که به بدن دیگر منتقل شود. یک فرد بیمار عطسه و سرفه می‌کند. آن‌لودگی‌های آنفولانزا از طریق هوا پخش می‌شوند. مراقب باشید! شما همچنین اگر با دستتان ویروس را لمس کنید و سپس چشم‌ها یا بینی با دهانتان را لمس کنید، می‌توانید بیمار شوید. کارشناس بهداشت می‌گوید: «بهترین راه برای اجتناب از آنفولانزا چیست؟ زدن امپول آنفولانزا». امپول آنفولانزا یک واکسن است. این هم تعداد دیگری از نکات برای سالم ماندن: دستتان را اغلب با آب و صابون بشویید. سعی کنید بینی، چشم‌ها و دهانتان را لمس نکنید. غذاهایی را بخورید که برای شما خوب هستند.

(امیرحسین مراد)

-۹۷

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای این متن باشد؟»
 «نخ دندان کشیدن: راه شما به سوی داشتن یک قلب سالم»

(درک مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۹۸

ترجمه جمله: «نخ دندان کشیدن به طور مؤثری با جلوگیری از «تماس اسید با دندان‌ها و لثه‌های شما» به سلامت دهان کمک می‌کند.»

(درک مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۹۹

ترجمه جمله: «در پاراگراف (۳) نویسنده می‌نویسد: «همه پزشکان با این عقاید موافق نیستند.» هدف نویسنده در نوشتن این جمله این است تا یک دیدگاه متفاوت را بیان کند.»

(درک مطلب)

(امیرحسین مراد)

-۱۰۰

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر به بهترین شکل ایده اصلی پاراگراف آخر را بیان می‌کند؟»
 «حتی اگر نخ دندان کشیدن فقط برای دندان‌های شما مفید باشد، باید هر روز آن را انجام دهد.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۹۳

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
 «اعتباد به تلویزیون: یک مشکل واقعی»

(درک مطلب)

-۹۴

ترجمه جمله: «بر طبق متن، کدامیک از جمله‌های زیر درست نیست?»
 «به طور متوسط، افراد در طول عمر خود، حدوداً نه سال را برای تماشای تلویزیون سپری می‌کنند.»

(درک مطلب)

-۹۵

ترجمه جمله: «عبارت "the activity" در پاراگراف آخر که زیر آن خط کشیده شده است به «تماشای تلویزیون» اشاره دارد.»

(درک مطلب)

-۹۶

ترجمه جمله: «از متن می‌توان استنباط کرد که افراد حدوداً شش ساعت در روز را برای فعالیتهای تفریحی سپری می‌کنند.»

(درک مطلب)

ترجمه درک مطلب ۲:

این که مواد غذایی برای مدت طولانی در بین دندان‌های شما گیر کند بد است. این موضوع به این دلیل است که غذا میکروب‌ها را جذب می‌کند، میکروب‌ها اسید تولید می‌کنند و اسید به دندان و لثه‌های شما آسیب می‌رساند. نخ دندان کمک می‌کند تا مواد غذایی که بین دندان‌های شما گیر می‌کنند از بین بروند. به همین دلیل است که نخ دندان کشیدن به سالم ماندن دهان شما کمک می‌کند، اما برخی پزشکان می‌گویند نخ دندان کشیدن می‌تواند برای قلب شما نیز مفید باشد.

شاید عجیب به نظر برسد که کاری که برای دندان‌های خود انجام می‌دهید بتواند بر قلب شما تأثیری داشته باشد. پزشکان به چند ایده درباره چگونگی عملکرد نخ دندان کشیدن بر حفظ سلامت قلب شما رسیده‌اند. یک ایده این است که میکروب‌هایی که به دندان شما آسیب می‌رسانند می‌توانند دهان را ترک کرده و به داخل خون شما بروند. میکروب‌هایی که وارد خون می‌شوند می‌توانند سیس به قلب شما حمله کنند. ایده دیگر می‌گویند در مقابل این میکروب‌ها مبارزه کنند. بنا به دلالی، نجوع پرخورد بدن با این میکروب‌های دهان ممکن است در نتیجه به مرور زمان باعث تضعیف قلب شود.

همه پزشکان با این ایده‌ها موافق نیستند. برخی از پزشکان فکر می‌کنند که رابطه بین عادت‌های خوب نخ دندان کشیدن و سلامت قلب شاید فقط یک اتفاق است. منظور از اتفاق، وقوع دو یا چند واقعه در یک زمان ظاهراً فقط با شناس است. شیوه این وقایع کاملاً تصادفی است، زیرا هیچگونه رابطه معتبر علم و معلومی بین آنها را نمی‌پذیرند. به عنوان مثال، هر بار که ماشینم را می‌شویم باران می‌بارد. این به این معنا نیست که هنگامی که ماشینم را می‌شویم، به نوعی هوا را تغییر می‌دهم، این فقط یک اتفاق است. به همین ترتیب، برخی از پزشکان فکر می‌کنند افرادی که عادت به نخ دندان کشیدن ندارند فقط (به طور انفاقی) دچار مشکلات قلبی نیز می‌شوند و افرادی که عادت نخ دندان کشیدن خوبی دارند (فقط به طور انفاقی) دارای قلبهای سالم هستند.

این نظریه که نخ دندان شما به سالم ماندن قلب شما کمک می‌کند ممکن است درست نباشد. اما هر پزشکی موافق است که نخ دندان کشیدن راه سیار خوبی برای سالم نگه داشتن دندان‌های شما است. بنابراین حتی اگر نخ دندان کشیدن به قلب شما کمک نکند، مطمئناً به دندان‌های شما کمک می‌کند. همین دلیل برای همه کافی است تا هر روز از نخ دندان استفاده کنند.

پاسخ‌نامه

اختصاصی

(ریاضی مشتق نظم) - ۱۰۶

$$\bar{x} = \frac{13+12+16+88+4+20+101+8}{8} = \frac{312}{8} = 39 \Rightarrow \bar{x} = 39$$

برای محاسبه چارک سوم داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$4, 8, 12, \underline{13}, 16, 70, 88, 101$$

$$\text{میانه} = \frac{13+16}{2} = \frac{29}{2} = 14.5$$

$$Q_3 = \frac{20+88}{2} = 79$$

$$79 - 39 = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۵)

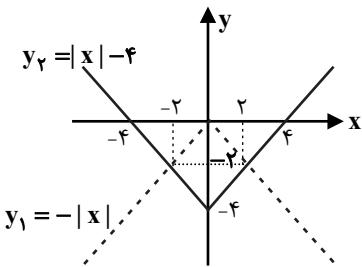
(ریاضی مشتق نظم) - ۱۰۷

روش اول: در نقطه برخورد این دو نمودار خواهیم داشت:
 $|x| - 4 = -|x|$ یعنی:

$$2|x| = 4 \Rightarrow |x| = 2 \Rightarrow y = -|x| = -2$$

بنابراین عرض نقطه تقاطع -۲ است.

روش دوم: نمودار دوتابع را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵)

(ممد بصریابی) - ۱۰۸

برای آن که عدد چهار رقمی بر ۵ بخش پذیر باشد، باید رقم یکان آن ۵ یا صفر باشد. بنابراین:

$$\frac{6}{5} \times \frac{5}{4} \times \frac{4}{3} \times \frac{1}{2} = 120$$

رقم یکان صفر باشد:

$$\frac{5}{5} \times \frac{5}{4} \times \frac{4}{3} \times \frac{1}{2} = 100$$

رقم یکان ۵ باشد:

$$\text{اصل جمع} \rightarrow 120 + 100 = 220$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(ریاضی مشتق نظم) - ۱۰۹

فضای نمونه، انتخاب ۲ سبب از بین همه سبب‌ها یعنی ۹ سبب است و پیشامد مورد نظر انتخاب ۲ سبب از بین ۵ سبب تمیز است.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{2}}{\binom{9}{2}} = \frac{\frac{5 \times 4}{2!}}{\frac{9 \times 8}{2!}} = \frac{5 \times 4}{9 \times 8} = \frac{5}{18}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۱ تا ۲۱)

ریاضی

(نسترن صدری) - ۱۰۱

$$x^2 + \frac{1}{4x^2} = (x + \frac{1}{2x})^2 - 2 \times x \times \frac{1}{2x} = 3$$

$$\Rightarrow (x + \frac{1}{2x})^2 = 4 \Rightarrow x + \frac{1}{2x} = \pm 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۲۴)

(ریاضی مشتق نظم) - ۱۰۲

ریشه معادله را در معادله قرار می‌دهیم:

$$x = 2 \Rightarrow ax + 5x + 2 + a = 0 \Rightarrow 5a = -10 \Rightarrow a = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۷)

(نسترن صدری) - ۱۰۳

دو زوج مرتب $(m-1, n^2)$ و $(m-1, n^2+m)$ دارای مؤلفه اول برابر هستند، پس مؤلفه‌های دوم آنها نیز باهم برابر است:

$$n^2 + m = n^2 \Rightarrow m = 0$$

$f = \{(-1, n^2), (3, n^2), (n, 9)\}$ بنابراین داریم:

دامنه تابع f دارای ۲ عضو است، پس $n = -1$ یا $n = 3$ یا $n = 9$. اگر باشد، رابطه به صورت $\{(-1, 1), (3, 1), (9, 1)\}$ خواهد بود که یک تابع را نشان نمی‌دهد، اما به ازای $n = 3$ رابطه، تابع $\{(-1, 9), (3, 9)\}$ خواهد بود و برد تابع، مجموعه $\{9\}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۹)

(ریاضی مشتق نظم) - ۱۰۴

نمودار تابع خطی f از نقاط $(3, -2)$ و $(0, 0)$ می‌گذرد، پس می‌توان نوشت:

$$f(x) = ax + b \Rightarrow \begin{cases} (0, -2) \Rightarrow 0 + b = -2 \Rightarrow b = -2 \\ (3, -2) \Rightarrow 3a - 2 = -2 \Rightarrow 3a = 0 \Rightarrow a = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = x - 2 \Rightarrow f(1) = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

(امیر زر انداز) - ۱۰۵

سهمی محور y را در نقطه‌ای به عرض مثبت قطع کرده، لذا $a > 0$ است. از طرفی، شاخه‌های سهمی به سمت پایین هستند و سهمی

دارد، یعنی $a < 0$ می‌باشد. رأس سهمی در ربع دوم قرار دارد، پس طولش

$$-\frac{b}{2a} < 0 \xrightarrow{a < 0} b < 0$$

منفی است:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۴)

(محمد بهیرایی)

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{3, 4, 5\}$$

$$\Rightarrow f+g = \{(3, 6), (4, 0), (5, 2)\}$$

$$D_{\frac{f}{f+g}} = D_f \cap D_{f+g} - \{x | (f+g)(x) = 0\} = \{3, 5\}$$

$$\Rightarrow \frac{f}{f+g} = \left\{ \left(3, \frac{2}{6}\right), \left(5, \frac{0}{2}\right) \right\} = \left\{ \left(3, \frac{1}{3}\right), \left(5, 0\right) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

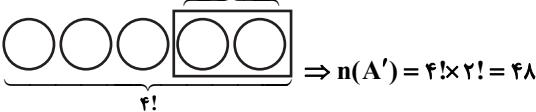
-۱۱۵

(علی شهربابی)

$$n(S) = 5! = 120$$

کل جایگشت‌ها را حساب می‌کنیم:

حالا تعداد حالاتی را که علی و رضا کنار هم هستند، حساب می‌کنیم:

-۱۱۰

$$\Rightarrow P(A') = \frac{48}{120} = 0 / 4$$

$$P(A) = 1 - 0 / 4 = 0 / 4$$

پس:

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ریاضی مشتق نظم)

-۱۱۶

با بررسی گزینه‌ها مشخص می‌شود، گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ درست هستند.
فقط گزینه ۴ نادرست است. زیرا:

$$((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow q$$

ن
د
ن
ن

ن
ن
ن
ن

بنابراین ارزش کل گزاره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(محمد بهیرایی)

-۱۱۷

$$\frac{92}{92} \times 100 = 40 \Rightarrow \frac{x}{140} \times 100 = 40 \Rightarrow x = 56$$

$$\frac{96}{96} \times 100 = 80 \Rightarrow \frac{y}{160} \times 100 = 80 \Rightarrow y = 128$$

$$\frac{128 - 56}{56} \times 100 = 128 / 5$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، نمایش داده‌ها و آمار، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۸ تا ۱۳۰)

(امیر زرآندرز)

-۱۱۸

$$h(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , \quad x > 0 \\ 0 & , \quad x = 0 \Rightarrow h(\sqrt{2}) = 1 \\ -1 & , \quad x < 0 \end{cases}$$

$$\text{تابع ثابت } f \rightarrow f(3 - 2k) = 100$$

$$\text{تابع همانی } g \rightarrow g(4 - k) = 4 - k$$

$$2 \times 1 = 100 + 4 - k \Rightarrow k = 102 \Rightarrow g(102) = 102$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(محمد بهیرایی)

-۱۱۹

$$f(x) = \left[2x - \frac{1}{2} \right] + |x - 1|$$

$$f(0/9) = [2 \times 0/9 - 0/5] + |0/9 - 1| = [1/3] + |-0/1| = 1 + 0/1 = 1/1$$

$$f(-\frac{3}{4}) = \left[2 \times -\frac{3}{4} - \frac{1}{2} \right] + \left| -\frac{3}{4} - 1 \right| = [-2] + |-1/2|$$

$$= -2 + 1/2 = -0/2 \Rightarrow f(0/9) + f(-\frac{3}{4}) = 1/1 - 0/2 = 0/85$$

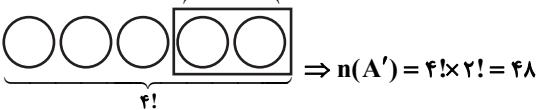
(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(علی شهربابی)

$$n(S) = 5! = 120$$

کل جایگشت‌ها را حساب می‌کنیم:

حالا تعداد حالاتی را که علی و رضا کنار هم هستند، حساب می‌کنیم:

-۱۱۰

$$\Rightarrow P(A') = \frac{48}{120} = 0 / 4$$

$$P(A) = 1 - 0 / 4 = 0 / 4$$

پس:

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ریاضی مشتق نظم)

-۱۱۱

$$a_1 = 1, a_2 = 2 \Rightarrow a_3 = 2a_2 - a_1 = 4 - 1 = 3$$

$$\Rightarrow a_4 = 2a_3 - a_2 = 6 - 2 = 4$$

$$\Rightarrow a_5 = 2a_4 - a_3 = 8 - 3 = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(محمد بهیرایی)

با توجه به نمودار داریم:

$$\begin{cases} a_1 = 2 \\ a_2 = 5 \end{cases} \Rightarrow d = 5 - 2 = 3$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$$

$$\Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2} [2 \times 2 + 19 \times 3] = 10 \times (4 + 57) = 610$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، نمایش داده‌ها و آمار، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۸)

(امیر زرآندرز)

-۱۱۸

(ریاضی مشتق نظم)

-۱۱۳

۱، x، x + ۲۰ جملات متولی یک دنباله هندسی هستند، پس:

$$x^2 = 1 \times (x + 20) \Rightarrow x^2 - x - 20 = 0 \Rightarrow (x - 5)(x + 4) = 0$$

$$\Rightarrow x = 5 \quad \text{یا} \quad x = -4$$

$$x = 5 \Rightarrow 1, 5, 25, 125$$

$$x = -4 \Rightarrow 1, -4, 16, -64$$

بنابراین y برابر ۱۲۵ یا -۶۴ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(مهدی ملطفانی)

-۱۱۴

$$a_4 + a_3 = 72 \Rightarrow a_1 r^3 + a_1 r^2 = 72$$

$$a_5 - a_4 = 432 \Rightarrow a_1 r^4 - a_1 r^3 = 432$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 r^4 - a_1 r^3}{a_1 r^3 + a_1 r^2} = \frac{432}{72} \Rightarrow \frac{a_1 r^3(r^1 - 1)}{a_1 r^3(r + 1)} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{r(r-1)(r+1)}{r+1} = 6 \Rightarrow r(r-1) = 6 \xrightarrow{r > 0} r = 3$$

$$\frac{a_1 r^3 + a_1 r^2}{r = 3} = 72 \Rightarrow 27a_1 + 9a_1 = 72 \Rightarrow 36a_1 = 72 \Rightarrow a_1 = 2$$

$$S_5 = \frac{2(r^5 - 1)}{r - 1} = 3^5 - 1 = 242$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(۹۴ و ۹۵)

(فاطمه خویمیان)

-۱۲۳

(الف) مهمترین مشکل پول فلزی محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر و پشتوانه این پول همان طلا و نقره موجود در خود پول بود.

(ب) تهیه و ارائه سند تغییر بودجه به عهده دیوان محاسبات است که اعضای آن را نمایندگان مجلس انتخاب می‌کنند.

(ج) به ترتیب موارد مطرح شده در ارتباط با توسعه و رشد است.

(د) با به کارگیری نظام صحیح مالیاتی، می‌توان تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود پر درآمد و اکثریت کم درآمد را کاهش داد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۷۹، ۸۰ و ۱۰۰)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۲۴

(الف) مقدار تقاضای تعادلی ۳۰ کیلو است و در قیمت ۷۰۰۰ ریال مصرف کنندگان هیچ مقداری از کالا را تقاضا نمی‌کنند؛ بنابراین در قیمت ۷۰۰۰ ریال کمبود تقاضا نسبت به مقدار تقاضای تعادلی، معادل ۳۰ کیلو (۳۰ = ۰) است.

(ب) در قیمت ۵۰۰۰ ریال، مقدار تقاضا برابر ۲۰ کیلو و مقدار عرضه ۴۰ کیلو می‌باشد، بنابراین میزان کمبود تقاضا در این قیمت (۲۰ = ۴۰ - ۲۰ = ۲۰) کیلو است.

(ج) در قیمت ۴۰۰۰ ریال و مقدار ۳۰ کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد: $۴۰۰۰ \times ۳۰ = ۱۲۰,۰۰۰$ ریال

(د) برای رسیدن به تعادل در حالت کمبود عرضه قیمت زیاد می‌شود و در حالت مازاد عرضه، قیمت کاهش می‌یابد. این افزایش یا کاهش قیمت تاسطحی ادامه می‌یابد که در آن فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

(سara شریفی)

-۱۲۵

ریال $۷۰,۰۰۰ = ۷۰ \times ۱۰۰ =$ درآمد کل سالانه بنگاه تولیدی
ریال $۱۲,۰۰۰ = ۱۰ \times ۱۰۰ \times ۱۲ =$ حقوق سالانه تمامی کارگران
ریال $۱۳,۴۰۰ = ۱۲,۰۰۰ + ۱۲۰۰ + ۲۰۰ =$ هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه تولیدی
ریال $۷۵۰ = ۵۰۰ + ۲۵۰ =$ هزینه‌های غیرمستقیم بنگاه تولیدی
ریال $۵۶,۶۰۰ = ۵۶,۰۰۰ - ۱۳,۴۰۰ =$ هزینه‌های مستقیم درآمد سود حسابداری
ریال $۷۵۰ = ۵۰۰ + ۲۵۰ =$ هزینه‌های غیرمستقیم

(هزینه‌های غیرمستقیم + هزینه‌های مستقیم) - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)

هزینه‌های غیرمستقیم - سود حسابداری = سود اقتصادی

ریال $۵۵,۸۵۰ = ۵۵,۸۰۰ - ۷۵۰ =$

در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود اقتصادی خود را درج می‌کنند.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(ریم مشتاق نظم)

-۱۲۰

معادله خط گذرنده از دو نقطه (۱۸,۴) و (۴۲,۸) را می‌یابیم:

$$m = \frac{8 - 4}{42 - 18} = \frac{4}{24} = \frac{1}{6} \Rightarrow y - 4 = \frac{1}{6}(x - 18)$$

$$\Rightarrow y - 4 = \frac{1}{6}x - 3$$

$$y = \frac{1}{6}x + 1 \xrightarrow{x=36} y = \frac{1}{6} \times 36 + 1 = 6 + 1 = 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

اقتصاد

(فاطمه خویمیان)

-۱۲۱

(الف) دولت برای تحقق اشتغال کامل می‌کوشد زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورد.

(ب) در سطح جهانی، نهادهایی نیاز است که با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق بگیرد و حقوق همه طرفهای درگیر در تجارت جهانی حفظ شود. در نتیجه سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای هم مورد نیازند.

(ج) به کالاهایی که خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد، کالای باداوم گویند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۹۳)

(سara شریفی)

-۱۲۲

(الف)

$$\text{میلیون ریال } ۱۲۳,۶۳۰ = \frac{۳}{۲} \times ۸۲,۴۲۰ = \text{خالص درآمد عوامل تولید از خارج}$$

مجموع ارزش افزوده‌های ایجاد شده در بخش‌های مختلف اقتصادی - تولید ناخالص ملی + خالص درآمد عوامل تولید از خارج +

$$(۲ / ۵ \times ۵۶۳,۲۷۰ + ۳۵۰,۸۵۰ + ۵۶۳,۲۷۰ + ۸۲,۴۲۰ + ۱۲۳,۶۳۰) = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$\text{میلیون ریال } ۲,۴۰۴,۷۱۵ + ۱۲۳,۶۳۰ = ۲,۵۲۸,۳۴۵ = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$\text{ارزش افزوده بخش صنایع و معدن} \times \frac{۲}{۵} = \text{استهلاک سرمایه}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۴۰,۳۴۰ = \frac{۲}{۵} \times ۳۵۰,۸۵۰$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

$$\text{میلیون ریال } ۲,۳۸۸,۰۰۵ = ۲,۵۲۸,۳۴۵ - ۱۴۰,۳۴۰ = \text{تولید خالص ملی}$$

$$\text{ب) ریال } \frac{۵۰,۵۶۶}{۹} = \frac{۲,۵۲۸,۳۴۵}{۵} = \text{تولید ناخالص ملی سرانه}$$

(ج) هر سه روش محاسبه تولید کل (درآمدی، هزینه‌ای و ارزش افزوده) جواب یکسانی به ما خواهد داد. از این رو برای جلوگیری از اشتباہ، متولیان حسابداری کشور تولید کل را حداقل با دو روش محاسبه و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(د) بانک تخصصی فقط به فعالان عرصه خاصی از اقتصاد ارائه خدمات می‌کند و همچنین بانک سرمایه‌گذاری می‌تواند شرکت‌ها و واحدهای تولیدی تأسیس کند.

ه) نبود وسائل حمل و نقل و راههای مناسب هزینه‌های تجارت را به شدت افزایش می‌داد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۶۴، ۷۴، ۷۵، ۹۵ و ۱۱۱)

(نسرین بعفری)

-۱۳۰

(الف) در محاسبه تولید کل از روش هزینه‌ای یعنی ارزش پولی تولیدات نهایی را آنچه که به خانوار فروخته می‌شود، جمع می‌زنیم.

(ب) گاهی به مواردی مثل سفته، چک و ... که استاد اعتباری هستند در زبان مردم، اوراق بهادران گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی.

(پ) خریدار علاوه بر تکمیل برگه درخواست خرید باید مبلغی را که می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند به حساب کارگزار واریز کند و فیش آن را به همراه برگه تکمیل شده تحویل کارگزار دهد و رسید بگیرد. بازار سرمایه هم محل عایدی و هم خطر است بهتر است افراد سبد سهام تشکیل دهند و به بورس نگاه کوتاه‌مدت نداشته باشند. در غیر این صورت احتمال ضرر می‌رود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۵، ۷۳ و ۷۵)

(سara, شریفی)

-۱۳۱

$$\text{درصد } C = \frac{845 - 650}{650} \times 100 = \text{نرخ تورم کالای } C$$

$$\text{درصد } A = \frac{\text{نرخ تورم کالای } C - \text{نرخ تورم کالای } B}{\text{نرخ تورم کالای } B} \times 100 = \frac{\text{قیمت کالای } A \text{ در ابتدای سال} - \text{قیمت کالای } A \text{ در انتها سال}}{\text{قیمت کالای } A \text{ در ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم کالای } A$$

$$\frac{715 - x}{x} \times 100 \Rightarrow 3x = 10(715 - x)$$

$$\Rightarrow 3x = 7150 - 10x \Rightarrow 13x = 7150 \Rightarrow x = 550$$

$$\text{قیمت کالای } B \text{ در ابتدای سال} - \text{قیمت کالای } B \text{ در انتها سال} = \text{نرخ تورم کالای } B$$

$$\text{ریال } y = \frac{y - 320}{320} \times 100 \Rightarrow 96 = y - 320 \Rightarrow y = 416$$

(اقتصاد، پول، صفحه ۶۰)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۳۲

(الف) میزان افزایش قیمت‌ها در یک سال (تورم)

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال – تولید کل به قیمت جاری در آن سال تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم – $6420 - 437 = 6420$: سال دوم $\Rightarrow$

هزار میلیارد ریال $5983 - 437 = 59400$: تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم $\Rightarrow$ هزار میلیارد ریال $1222 - 6600 = 1222$: سال سوم

(ب) افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در یک سال تولید در سال پایه – تولید کل به قیمت ثابت در آن سال

هزار میلیارد ریال $1083 - 4900 = 5983$: افزایش مقدار تولید در سال دوم هزار میلیارد ریال $1700 - 4900 = 6600$: افزایش مقدار تولید در سال سوم

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(نسرین بعفری)

-۱۲۶

تصویب قانون برنامه پنج ساله و اقدام به گذاشتن مالیات بر واردات کالاهای مشابه مربوط به محور وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد و کشف و استخراج فرآورده‌های نفتی و راهاندازی صنعت فولادسازی مربوط به محور عرصه کالاهای و خدمات است.

(ث) موارد مطرح شده به ترتیب در ارتباط با عوارض شهرداری، مالیات بر دارایی و ثروت، مالیات بر نقل و انتقالات دارایی، حقوق و عوارض گمرکی و سرمایه‌گذاری مولد است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۱۰۷)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۲۷

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه} = \frac{\text{ارزش ماشین آلات سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید}} = \frac{180,000,000}{30}$$

$$\text{ریال} = 6,000,000$$

هزینه استهلاک سالیانه – میزان درآمد زایی سالیانه = میزان درآمد خالص سالیانه ریال $= 84,000,000 - 6,000,000 = 90,000,000$ = میزان درآمد خالص سالیانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۱۲۸

(الف) در جدول توزیع درآمد، سهم هر دهک مساوی یا بزرگ‌تر از دهک قبل است و همچنین مجموع سهم دهک‌ها برابر با ۱۰۰ است. بر این اساس قسمت «الف» در تمام گزینه‌ها بهجز گزینه «۴» درست است.

(ب) در جدول توزیع درآمد، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در طبقه‌بندی این ده گروه سطح درآمد از کمترین به بیشترین مدنظر قرار می‌گیرد. بنابراین بیست درصد پردرآمد جامعه همان مجموع سهم دهک‌های نهم و دهم ($44 + 24 = 68$) و بیست درصد کم‌درآمد، مجموع سهم دهک‌های اول و دوم ($5 + 3 = 8$) است.

$$\text{جه} = \frac{24}{2} = 12 = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$$

(د) درصد پردرآمد جامعه (مجموع سهم دهک‌های هشتم، نهم و دهم) $= 60$ درصد ($60 = 20 + 24 + 16$) درآمد ملی و ۷۰ درصد دیگر (مجموع سهم دهک‌های اول تا هفتم) $= 40$ درصد درآمد ملی را به خود اختصاص می‌دهند.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(غافمه فویمیان)

-۱۲۹

(الف) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً کشش قیمتی عرضه پایین است.

(ب) فقط شرکت‌های سهامی عام می‌توانند سهام خود را در بورس عرضه کنند و بفوروشند و اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن «شناسه معاملاتی» با مراجعه به یکی از کارگزاری‌هاست.

(ج) در موقع رکود سیاست پولی انساطی (افزایش حجم پول در گردش) و سیاست مالی انساطی می‌تواند مشکل را حل کند و رونق را به بازار برگرداند. در سیاست پولی انساطی، بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت، پول به جامعه تزریق کند و سیاست مالی انساطی عبارت است از افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخهای مالیاتی.

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

-۱۴۳

(نسرین بعفری)

الف) در صد افزایش حقوق کارمندان را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{1,620,000 - 1,200,000}{1,200,000} \times 100 = \% 35$$

چون نرخ تورم در کشور $\% 38$ است، حقوق اسمی کارکنان $\% 35$ کاهش یافته است. (۰۳۸ $\% 35$)

-۱۳۶

(عارف، سادات طباطبایی نژاد)
«فرخی» در شعر مقلد سعدی بوده و قائم مقام فرهانی «نویسنده» مقلد سعدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰)

-۱۳۷

(عارف، سادات طباطبایی نژاد)
شاعران مذکور از شاعران قرن هشتم‌اند. سلمان ساوجی در شعر پیرو سعدی، مولوی و نظامی بوده است و «اخلاق‌الاشراف» از آثار منثور عبید راکانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

-۱۳۸

(کاظم کاظمی)
شكل‌گیری دولت سلجوقی از عوامل توجه به فارسی‌نویسی بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

-۱۳۹

(اعظم نوری‌نیا)
«پایه حمامه‌های ملی به زبان فارسی در قرن چهارم گذاشته شد. رایج‌ترین انواع شعر فارسی غنایی، مذهبی و حمامی است. شعر غنایی با دو شاعر مشهور رودکی و شهید بلخی قوت و استحکام یافت. ناصر خسرو شیوه کسانی را در سروden قصاید تمام و کمال با موضوع معظمه و نصیحت ادامه داد. ترجمة تفسیر طبری و تاریخ بلعمی از کتاب‌های منثور این دوره به زبان فارسی هستند.»

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۱، ۳۳ و ۳۴)

-۱۴۰

(اعظم نوری‌نیا)
تشرییم سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: کمال الدین اسماعیل، مداح جلال الدین خوارزمشاه بود و در سال ۶۳۵ به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

گزینه «۲»: نجم الدین رازی، کتاب «مرصاد العباد من المبدأ الى المعاد» را نوشته است. «لمعات» اثر فخر الدین عراقی است.

گزینه «۳»: توضیح این گزینه مربوط به کلیم کاشانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۵، ۶۰ و ۶۱)

-۱۴۱

(عارف، سادات طباطبایی نژاد)
بیت سوم که تشخیص دارد، به سیک هندی سروده نشده است. در گزینه‌های دیگر از اسلوب معادله، تلمیح، کنایه و تشبیه برای مضمون‌سازی استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

-۱۴۴

(سara شریفی)

کالای A در کشور «الف» ارزان‌تر از سایر کشورها و کالای B در کشور «ب» ارزان‌تر از سایر کشورها تولید می‌شود. بنابراین کشور «الف» در تولید کالای A و کشور «ب» در تولید کالای B مزیت مطلق دارد. کشور «ب» باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از کشور «الف» دریافت کند.

کشور «ج» در تولید هیچ کدام از کالاهای A و B مزیت مطلق ندارد اما در داخل کالای B را ارزان‌تر از کالای A تولید می‌کند. بنابراین کشور «ج» در تولید کالای B مزیت نسبی دارد و باید در تولید این کالا متمرکز شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵ و ۱۱۶)

-۱۴۵

(نسرین بعفری)

الف) تعاونی دامداران، شرکت سهامی عام کشت و صنعت ایرانیان و فروشگاه مواد پرتوئینی برادران پارساپور مشارکتی و مطب دکتر خصوصی است.

ب) موارد مطرح شده به ترتیب در ارتباط با دوره پهلوی، قاجار و صفویه است.

پ) بر اساس اصل ۴۴ قانون اساسی از شرایط لازم برای حمایت قانون از مالکیت سه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی این است که از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود.

ت) موارد مطرح شده به ترتیب در ارتباط با توزیع عادلانه ثروت و درآمد، دروزنایی و پیشوای مولد و فرucht‌ساز است.

ث) با توجه به نمودار صفحه ۱۳۶ کتاب درسی، درآمد سرانه تولید ناچالص ملی ایران پس از جنگ تحمیلی افزایش داشته است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۰، ۳۱، ۳۲ و ۳۳)

(نسرین حق پرست)

-۱۴۷

وزن بیت: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
وزن ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مفاعل مفعلن فعل (مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن)
گزینه «۲»: مستفعلن مستفعل مستفعل مستف (مفهول مفاعیل مفاعیل فعلن)
گزینه «۴»: مستفعل فاعلات مستفعل (مفهول مفاعلن مفاعیلن)
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(همید مهرثی)

-۱۴۸

وزن بیت صورت سؤال «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

(سید جمال طباطبائی نژاد)

-۱۴۹

وزن هر چهار مصراع «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» و دولختی همسان (دوری) است.

در رکن سوم گزینه «۳»، شاعر به جای «مفتعلن» از «مفاعلن» استفاده کرده است. «مفتعلن فاعلن مفاعلن فاعلن»

می	ش	د	جا	ری	ب	کف	ب	نو	ش	جا	م	م	ر	اد
-	K	-	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

(نسرین حق پرست)

-۱۵۰

بیت بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» بوده و تنها دو تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند (تو- تن) و یک حذف همزه (بلندآوازه) دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(همید مهرثی)

-۱۵۱

وزن مصراع صورت سؤال «مفهول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» (مستفعلن فعلن مستفعلن فعلن) است. وزن بیت گزینه «۱»، «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» (رکن مفعول)، بیت گزینه «۲»، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (رکن مستفعلن) و بیت گزینه «۳»، «مفاعیل مفاعیل فعلون» (رکن فعلون) است، اما وزن بیت گزینه «۴»، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» بوده و هیچ رکن یکسانی با مصراع صورت سؤال ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۵۲

«خامه» و «خام» / «خامه» و «جامه» / «خام» و «جام» / «جامه» و «جام»
تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «یاد» و «یار» / «یار» و «دیار» / «یار» و «زار»

گزینه «۳»: «بار» و «بر» / «دل» و «گل» / «دل» و «گل» / «است»

گزینه «۴»: «داد» و «یاد» / «داد» و «شاد» / «یاد» و «شاد»

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع لفظی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد)

-۱۴۲

بیت گزینه «۴» به توصیف طبیعت می‌پردازد و ویژگی سبک خراسانی را دارد.
شناسنامه‌ای سبک عراقی در سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفاهیم دینی و عرفانی

گزینه «۲»: ستایش عشق

گزینه «۳»: مفاخره

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۰)

(ممتن اصغری)

-۱۴۳

در بیت گزینه «۳» ویژگی‌های بارز زبانی و ادبی سبک بیداری مشهود نیست. این بیت با توجه به کاربرد کلماتی مانند «جند، ویرانه و ...» می‌تواند مربوط به دوره ادبیات انقلاب باشد.

ویرگولهای زبانی و ادبی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات موسیقی (دف و نای)

گزینه «۲»: بهره‌گیری از واژه‌های فرنگی (دموکراسی)

گزینه «۴»: استفاده از اصطلاحات مردم کوچه و بازار (به جهنم)

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد)

-۱۴۴

در بیت گزینه «۴» «ه» حرف الحاقی است و حرف اصلی «یخت» دارای الگوی «صوت+صامت+صامت» است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «است» «ردیف و خطلا - خدا» واژه‌های قافیه‌اند، قافیه براساس قاعدة ۱ و با یک صوت ساخته شده است.

گزینه «۲»: «ـند» حرف الحاقی و «ـن» حرف اصلی است که دارای الگوی «صوت+صامت» است.

گزینه «۳»: «ه» حرف الحاقی و «ان» حرف اصلی است که دارای الگوی «صوت+صامت» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۱)

(همید مهرثی)

-۱۴۵

«گشته» و «رفته» صامت و مصوت مشترک ندارند و مطابق هیچ یک از قواعد دو گاهه قافیه نیستند. همچین در «یاری» و «حالی» نیز مصوت «ی» به تنهایی نمی‌تواند اساس قافیه قرار گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(همید مهرثی)

-۱۴۶

وزن بیت «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» (مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن) و از اوزان ناهمسان است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفاعیل مفاعیل فولون

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلن / مفتعلن فاعلن

گزینه «۴»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(مفہن فرایی - شیراز)

-۱۵۸

لفها (عارض و رخسار)، شرها (سمن و ارغوان) / بیت فاقد جناس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «مهر» ایهام دارد: ۱- خورشید ۲- محبت / «مشتری» ایهام تناسب دارد: ۱- خریدار، که کاربرد دارد. ۲- سیارة مشتری، که کاربرد نداشته ولی با «مهر» تناسب دارد.

گزینه «۳»: «گلشن جمال» تشبيه دارد. / «عروسان بوسستان» استعاره از گل‌ها و «خندیدن صبح» استعاره و تشخيص است.

گزینه «۴»: «آب زندگانی» تلمیح دارد. / «بر زبان راندن» کنایه از بیان کردن مطلبی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(ممید مدرثی)

-۱۵۹

جناس: «روی» و «موی» / ایهام تناسب: بیتاب: ۱- بی طاقت ۲- بی نور (روشنایی) که در این معنا با «خورشید» تناسب دارد. / استعاره: «چشم» و «مو» استعاره و تشخيص دارند. / تناقض: دیوانه شدن عقل

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(مفہن اصغری)

-۱۶۰

تنها معنای یک واژه نادرست آمده است:
منشات: نوشته‌ها، نامه‌ها، مکتوبات

(علوم و فنون ادبی (۳)، واژگان، صفحه‌های ۲۰، ۲۷، ۳۵، ۳۵ و ۵۳)

(مفہن اصغری)

-۱۶۱

در ایات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» «آزادی» مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است اما در گزینه «۳» «آزادی در مفهوم سنتی آن یعنی «وارستگی و بی‌تعلقی» به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(مفہن اصغری)

-۱۶۲

مفهوم مشترک ایات مرتبط: نتیجه‌بخش بودن راز و نیاز شبانه مفهوم بیت گزینه «۳»: تصرع و زاری شبانه شاعر به دلیل گناه کار بودن و ترس و شرم‌نگاری از قیامت توجه: در بیت گزینه «۳» سخنی از نتیجه‌بخش بودن راز و نیاز به میان نیامده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۸)

(عمرف‌سادات طباطبائی تزار)

-۱۶۳

بیت «الف و ب» عشق همراه با شادی، وصال و معشوق زمینی است. در ایات دیگر، غم‌گرایی، فراق و آسمانی بودن معشوق نمایانگر سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۸ و ۳۷)

(کاظم کاظمی)

-۱۶۴

مفهوم مشترک ایات مرتبط: تقديرگرایی و باور به سرنوشت و قضای پروردگار مفهوم بیت گزینه «۱»: ستایش ممدوح و بیان این ادعا که تقدير روزگار تحت اراده و فرمان پادشاه مورد اشاره شاعر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵)

(مفہن فرایی - شیراز)

-۱۵۳

«سبل» استعاره از مو است، ولی بیت فاقد تشبيه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «گهر وجود» تشبيه است. / «جان محیط» اضافه استعاری و تشخيص است.

گزینه «۲»: «میوه وجود» و «گل خورشید» اضافه تشبيه‌هی هستند. / «گل خورشید صد پیرهن عرق کرده است» استعاره و تشخيص است.

گزینه «۳»: «چون جانی» و «پری پیکر» تشبيه هستند. / «ماه» استعاره از معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(ممید مدرثی)

-۱۵۴

تشبيه: زلف همچو قیر، تن چون موى، دل چون قير / جناس: «در» و «سر» / ایهام: سودا: ۱- خیال ۲- سیاهی / مجاز: «سر» مجاز از فکر و خیال است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(ممید مدرثی)

-۱۵۵

«پرده برداشتن» کنایه از آشکار ساختن است. / فاقد حسن تعلیل

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مجاز: «خاک» مجاز از مزار است. / جناس تام: «دامن» اول: نوعی جامه، «دامن» دوم: عرصه و محل

گزینه «۲»: ایهام: شکسته بسته: ۱- با ناقانی و لکنت ۲- تا زدن و منظم کردن مو / استعاره: «شانه» و «آینه» استعاره و تشخيص هستند.

گزینه «۴»: استعاره: به آب و آتش زدن چشم و دل، استعاره و تشخيص است. / لف و نشر: لف ۱: چشم، لف ۲: دل، نشر ۱: آب، نشر ۲: آتش

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(مفہن فرایی - شیراز)

-۱۵۶

در بیت «الف» «کرمان» در مصراع اول به معنای شهر کرمان و در مصراع دوم به معنای کرم‌ها، جناس همسان دارد. / در بیت «ج» «جان سخت» حس آمیزی ایجاد کرده است. / بیت «ب» به داستان حضرت سلیمان (ع) (نگین و جم) و حضرت عیسی مسیح (ع) تلمیح دارد. / در بیت «د» « DAG غربی در وطن داریم ما» تناقض دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

-۱۵۷

حسن تعلیل (د): شاعر دلیل پنهان شدن ماه را دیدن ابروی یار می‌داند.

اسلوب معادله (ج): دو مصراع مصدقی برای یکدیگرند.

ایهام (ب): «مهر» ایهام دارد: ۱- محبت ۲- آفتاب

پارادوکس (ه): قبادوزی و خیاطی به روش دریدن و پاره کردن، تناقض دارد.

استعاره (الف): «بدخو بودن فلک» استعاره و تشخيص است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

-۱۷۰ (الله مسیح فوهه)
 «اعظم هدیه»: بزرگترین هدیه‌ای (رد گزینه ۴) / «ممکن آن تقدّمها لفسک»: که ممکن است آن را به خودت تقديم کنی (رد سایر گزینه‌ها) / «آن تسابح الجميع»: این است که همه را ببخشی (رد گزینه ۴) / «الله يغفر»: امید است که خداوند درگذرد / «لما ارتکبت من الخطايا»: از گناهانی که مرتکب شده‌ای (رد گزینه ۴)
 (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۷۱ (مرتضی کاظم شیرودی)
 «یهتدی» بر وزن «یتفعل» از باب افعال و فعلی لازم است به معنای: «هدایت می‌شود». (اگر به صورت «یهتدی» می‌آمد به معنای «هدایت می‌کند» بود).
 (عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۷۲ (ولی بررهی - ابهر)
تشریف سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: «ما أجمل...» به معنی «... چه زیباست» ترجمه می‌شود.
 گزینه ۳: «الدَّمْوَعُ» جمع مکسر به معنی «اشک‌ها» و «أعْيْنُ» نیز جمع مکسر به معنی «چشم‌ها» است.
 گزینه ۴: «أَعْلَمُ» اسم تفضیل و به معنای «داناتر» است. هم‌چنین «أَفَوَاهُ» به معنای «دهان‌ها» است.
 (عربی (۱)، (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۷۳ (سید محمدعلی مرتضوی)
 «ایران ... دارد»: لایران ... / «تجارب بسیاری»: (موصوف و صفت نکره) تجارب کثیرة (رد گزینه ۱) / «در صنعت نفت»: فی صناعة النفط (رد گزینه ۲) / «از موفق‌ترین کشورها»: من أَنْجَحُ الدُّولِ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «در کشیدن خطوط لوله‌ها»: فی مَدَّ خطوط الأنابيب (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نگهداری آن‌ها»: صيانتها
 (عربی (۱)، ترجمه، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

-۱۷۴ (محمد بیان‌بین - قائنات)
تشریف گزینه‌ها:
 گزینه ۱: «هر دو می‌گویند: پاداش نیکی، نیکی است.
 گزینه ۲: عبارت عربی سلامتی را نتیجه سکوت می‌داند، ولی بیت فارسی بیانگر این است که انسان ساكت، بهتر از انسانی است که با زبانش بی اختیار دیگران را آزار می‌دهد.
 گزینه ۳: هر دو می‌گویند: رضایت خدا در رضایت والدین است.
 گزینه ۴: هر دو می‌گویند: پدیده‌ها گذرا هستند و احوال دچار تغییر و تحول می‌شوند.
 (عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

-۱۷۵ (مرتضی کاظم شیرودی)
 در گزینه ۳، فعل مضارع «يَنْتَظِرُ» خطاست و صحیح آن «يَنْتَظِرُ» است.
 (عربی (۱) و (۲)، ضبط هرگات ترکیبی)

-۱۶۵ (کاظم کاظمی)
 مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۴: نرم و هموار به نظر رسیدن مسیر دیار بار برای عاشق به دلیل شوق دیدار و وصال
تشریف سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: غافل نشدن عاشق از یاد یار
 گزینه ۲: دشوار بودن طریق عشق
 گزینه ۳: توصیف زیبایی معشوق
 (علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۳)

زبان عربی (اختصاصی)

-۱۶۶ (مرتضی کاظم شیرودی)
 «إن»: اگر، چنانچه (رد گزینه ۴) / «ظننت»: گمان کنید، پنداشید / «بأنـ» الحياة لَيَسْت إِلَّا سَرَاباً: که زندگی فقط سرابی است، که زندگی جز سرابی نیست (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَأَنَّمِ مُخْطَلُون لِلْغَايَةِ»: قطعاً شما سخت در اشتباهید / «إِجْتَهَدُوا تَجْدِوا»: تلاش کنید تا بیایید (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
 (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۶۷ (اسماعیل یوسف پور)
 «كَنْتَ قَدْ عَلِمْتَ»: (فعل ماضی بعيد) یاد داده بودم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَبْنَائِي الْقُرْآنِ»: به فرزندانم قرآن را (رد گزینه ۱) / «طَلَبْتُ مِنْهُمْ»: از آن‌ها خواسته بودم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَنْ يَسْاعِدُوا الْآخَرِينَ»: که به دیگران کمک کنند / «فِي فَهْمِ آيَاتِهِ»: در فهم آیات آن (رد گزینه ۳)
 (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۶۸ (ولی بررهی - ابهر)
 «تَلَكَ الْمُنَظَّمَةُ»: آن سازمان (رد گزینه ۴) / «سَتَقُومُ بِتَسْجِيلٍ»: اقدام به ثبت خواهد کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «هَذِهِ الْأَمَاكِنُ التَّقَافِيَّةُ»: این اماکن فرهنگی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فِي قَائِمَةِ التِّرَاثِ الْعَالَمِيِّ»: در فهرست میراث جهانی (رد گزینه ۳)
 (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۱۶۹ (محمد بیان‌بین - قائنات)
 «قد يتعذر»: گاهی دست درازی می‌کند، شاید دست درازی بکند / «تعذر» الظالمین: مفعول مطلق نوعی) مثل ستمکاران (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يَعْرِضُ»: در معرض قرار می‌دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «البيئة»: محیط زیست / «مشاكل عديدة»: مشکلات گوناگونی (رد گزینه ۳)
 نکات مهم درسی:
 ۱- حرف «ق» با فعل مضارع، هم معنای «گاهی» و هم «شاید / ممکن است» دارد و اگر «گاهی» معنا شود، فعل مضارع به شکل (مضارع اخباری فارسی) و اگر «شاید / ممکن است» ترجمه شود، فعل مضارع به شکل (مضارع التزامی فارسی) ترجمه می‌شود.

۲- فعل «يَعْرِضُ» از باب تعییل به معنای «در معرض ... قرار می‌دهد» و فعل «يَتَعَرَّضُ» از باب تفعیل به معنای «در معرض ... قرار می‌گیرد» است.
 (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۸۳

ترجمه عبارت گزینه «۲»: «این مردم فرد از خود راضی را دوست ندارند، پس از او دوری می‌جویند!». بنابراین در این گزینه فعلی معادل مضارع التزامی فارسی نداریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آن نتأمل» به صورت «تأمل کنیم» ترجمه می‌شود. گزینه «۳»: «لیت ... يحصل على ...» به صورت «ای کاش به ... دست یابد» ترجمه می‌شود. فعل مضارع بعد از «لیت» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

گزینه «۴»: «لا یسمحوا» به صورت «نباید اجازه بدهند» ترجمه می‌شود.

(دقّت کنید «لا» از نوع ناهیه است.)

(عربی (۳) و (۳)، قواعد فعل، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۸۴

در گزینه «۴»، بعد از «آل» یک فعل مضارع آمده است، پس در واقع «آل» داریم که همان «آن + لا» است. ترجمة عبارت: «زن هنرمند امیدوار است که بعد از جشن بزرگداشت، با ستایش کسی از او، فربخ خورد!» در سایر گزینه‌ها، بعد از «آل» یک اسم آمده است و «آل» در واقع همان ارادت استثناء است.

(عربی (۳)، استثناء، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۳)

(ولی برخی - ابهر)

-۱۸۵

در گزینه «۳»، «تكلیم» مفعول مطلق نوعی است که مضاف واقع شده است و «من» مضاف الیه آن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «محاولة» مفعول مطلق نوعی است که موصوف واقع شده است و «قبیحة» صفت آن است.

گزینه «۲»: «تدخل» مفعول مطلق نوعی است که موصوف واقع شده است و «یسبب» صفت (جمله وصفیه) آن است.

گزینه «۴»: «مُدَافِعَة» مفعول مطلق تأکیدی است. دقّت کنید «امام» ارتباطی به اسم قبل از خود ندارد و مضاف الیه نیست.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

تاریخ

(علی محمد کریمی)

-۱۸۶

در گاهشماری اوستایی که در دوره ساسانیان رواج داشت، ماهها و روزهای هر سال با اسمی ایزدان و فرشتگان نامگذاری شده بود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

(علی محمد کریمی)

-۱۸۷

در زمان حاکمیت سلسله هان که از سال ۲۰۶ ق.م تا ۲۲۰ م. بر چین حکومت کرد، جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، گشاشیافت. در این دوره، اندیشه و آیین کنفوشیوس دوباره رواج یافت و تعلیم داده شد.

(تاریخ (۱)، بهان در عصر باستان، صفحه‌های ۴۱ و ۴۹)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۷۶

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: « فعل و فاعل» نادرست است. افعال ناقصه فاعل ندارند، اسم و خبر دارند.

گزینه «۲»: «جمع سالم للمذکر» نادرست است. «إخوان» جمع مکسر است.

گزینه «۳»: « مجرور بحرف الجر» نادرست است. «بین» اسم است، نه حرف جر؛ بنابراین «قلوب» مضاف الیه است.

(عربی (۲)، تعلیل صرفی و مل اعرابی، صفحه ۹۱)

(نوید امسکی)

-۱۷۷

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: « مضاف إليه و مجرور» نادرست است. بعد از یک حرف جر قرار گرفته است، پس مجرور به حرف جر است.

گزینه «۲»: « جمع تكسير أو جمع مكسر» نادرست است. «المواطن» مفرد مذکر است.

گزینه «۳»: «اسم مفعول، موصوفها: الانسان» نادرست است. «المُخْرَة» اسم فاعل (به معنی: تخریب‌کننده) است، همچنین موصوف آن، «أفال» است.

(عربی (۳)، تعلیل صرفی و مل اعرابی، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۷۸

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: « تکررة، مبني » نادرست است. اسم داده شده معرفه و معرب است. (جزء هیچ‌یک از انواع اسم مبني نیست).

گزینه «۳»: «إلى الله: خبر» نادرست است. در جمله اسمیه داده شده، «أحب» مبتدأ و «أنفع» خبر است.

گزینه «۴»: « مفرد: عابد، الأول: مفعول أو ...» نادرست است. مفرد «عياد»، «عبد» است، همچنین پس از «أحب» به عنوان مضاف الیه آمده است.

(عربی (۲)، تعلیل صرفی و مل اعرابی، صفحه ۱)

(محمد بهان بین - قائنات)

-۱۷۹

«يُضيق» (تنگ می‌شود) با «يتسع» (فراغ می‌شود) متضادند.

(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۱۸۰

در این گزینه «الأربع» عدد ترتیبی نیست و مناسب جای خالی (روز چهارم) نیست و باید به صورت «الرابع» باشد.

(عربی (۱)، عدد، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۱۸۱

صورت سؤال مفعولي را می‌خواهد که قبل از فاعل آمده باشد.

در گزینه «۴»، ضمیر «ی» مفعول است که به فعل چسبیده است و «هذه» (الحيوانات) «فاعل».

(عربی (۱)، انواع بملات، ترکیبی)

(نوید امسکی)

-۱۸۲

اسم تفضیل در عبارت گزینه «۲» به صورت صفت برتر (فهیم‌تر) ترجمه می‌شود، اما در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل معنای صفت عالی (برترین) دارد.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

<p>(اسرا میرادی)</p> <p>موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» از شرایط نادرشاه برای پذیرفتن سلطنت بود.</p> <p>(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۱۷)</p>	-۱۹۷	<p>(علی محمد کریمی)</p> <p>اردشیر دوم به خوش‌گذرانی و راحت‌طلبی مشهور بود. در دوران فرمانروایی او مصر از سلطه هخامنشیان خارج شد.</p> <p>(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)</p>	-۱۸۸
<p>(اسرا میرادی)</p> <p>هم‌زمان با توسعه اقتصادی و صنعتی، قدرت نظامی آلمان نیز با شتاب فراوانی افزایش یافت، آلمانی‌ها با ساخت تسليحات مدرن به‌ویژه توپ، هوایپیما، کشتی جنگی و زیردریایی با انگلستان که در آن زمان قوی‌ترین نیروی دریایی را داشت به رقابت برخاستند.</p> <p>(تاریخ (۳)، تاریخ هوان در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۸۰)</p>	-۱۹۸	<p>(علی محمد کریمی)</p> <p>در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. مزدک طرفدار برای مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود.</p> <p>(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)</p>	-۱۸۹
<p>(اسرا میرادی)</p> <p>طراحی کوتای ۲۸ مرداد، حاصل توافق آمریکا و انگلیس بود.</p> <p>(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۱۲۲)</p>	-۱۹۹	<p>(علی محمد کریمی)</p> <p>معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید.</p> <p>(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۵۰)</p>	-۱۹۰
<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>پس از شکست و تسليم ژاپن در جنگ جهانی دوم، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. در این میان، آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها حمایت می‌کردند. سرانجام کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گرایان پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.</p> <p>(تاریخ (۳)، تاریخ هوان در قرون پدرید و معاصر، صفحه ۱۱)</p>	-۲۰۰	<p>(میلاد هوشیار)</p> <p>از مشهورترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح‌البلدان و دینوری نویسنده کتاب اخبار الطویل اشاره کرد.</p> <p>(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)</p>	-۱۹۱
<p>(فاطمه سقایی)</p> <p>علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه، بررسی‌ها و مطالعات خود را درباره پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.</p> <p>(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۳)</p>	-۲۰۱	<p>(علی محمد کریمی)</p> <p>عمربن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه اموی شیوه‌ای متفاوت با دیگر خلفای اموی در پیش گرفت و اصلاحات و اقداماتی انجام داد، از جمله توقف فتوحات، جزیه نگرفتن از نویسان، منع کردن دشمن‌گویی و اهانت به امام علی (ع).</p> <p>(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۹)</p>	-۱۹۲
<p>(فاطمه سقایی)</p> <p> محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان نامیده می‌شود. سایر گزینه‌ها، بیانگر «موقعیت نسبی» ترکیه‌اند. محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.</p> <p>(جغرافیای ایران، جغرافیا طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)</p>	-۲۰۲	<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>بررسی پیمان‌های صلح مصریان با مسلمانان در منابع تاریخی، نشان می‌دهد که محتوای این پیمان‌ها شباهت زیادی به قرارداد صلح بیت المقدس دارد.</p> <p>(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۱۵)</p>	-۱۹۳
<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>رودهایی که به دریای خزر می‌ریزد:</p> <p>ارس ← جنوب غرب</p> <p>اورال ← شمال</p> <p>اترک ← جنوب شرق</p> <p>ولگا ← شمال</p> <p>(جغرافیای ایران، جغرافیا طبیعی ایران، صفحه ۵)</p>	-۲۰۳	<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>فرمانروایان غزنوی برای اداره قلمرو رو به توسعه خود، دیوان‌سالاران حکومت سامانی و آل بویه را به خدمت گرفتند.</p> <p>(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۵)</p>	-۱۹۴
<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>شاه اسماعیل با فتح هرات، کمال الدین بهزاد، یکی از نواین هنر نقاشی دربار تیموری را با خود به تبریز برد.</p> <p>(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۵)</p>	-۲۰۴	<p>(آزاده میرزایی)</p> <p>کلیسا در قرون وسطا برای مقابله با بی‌دینی و بدعت‌گذاری و جلوگیری از اندیشه‌های مخالفان خود، از حریث تفتیش عقايد یا انکیزیسیون استفاده می‌کرد.</p> <p>(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پدرید، صفحه ۱۶۹)</p>	-۱۹۵

(آزاده میرزایی)

-۲۱۱

تجزیه و تحلیل فضایی و مدل سازی با توجه به اهداف و نیاز کاربر، مربوط به مرحله پردازش در سامانه اطلاعات جغرافیایی است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۷۹)

(فاطمه سقایی)

-۲۱۲

صرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر و سفر با آن گران‌تر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای مملوک و نقل، صفحه ۵۵)

(فاطمه سقایی)

-۲۱۳

حمل و نقل چندوجهی یا چندمنظوره، ترکیبی از دو یا چند شیوه حمل و نقل است که برای ریزان تلاش می‌کنند از دو یا چند شیوه حمل و نقل استفاده شود تا بتوان زمان و هزینه حمل و نقل را به خوبی مدیریت کرد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای مملوک و نقل، صفحه ۶۵)

(محمدعلی قطبی باغی)

-۲۱۴

هر ۱۵ درجه اختلاف در طول جغرافیایی، مساوی با یک ساعت اختلاف در زمان است. با توجه به اینکه این دو شهر در دو نیمکره شرق و غرب قرار گرفته‌اند، اختلاف طول جغرافیایی آن‌ها، ۴۵ درجه است؛ بنابراین، این دو شهر، ۳ ساعت اختلاف زمانی با یکدیگر دارند. چون شهر ب، در غرب شهر اف قرار دارد، ساعت آن، عقب‌تر است. پس ساعت در شهر ب، ۴ صبح است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

(محمدعلی قطبی باغی)

-۲۱۵

با توجه به نقشه کمربندهای زلزله در زمین:

- (الف) ایران، ایتالیا و افغانستان در کمربند آپهیمالیا،
- (ب) شیلی، پرو و آمریکا در کمربند شرق اقیانوس آرام،
- (ج) ژاپن، اندونزی و فیلیپین در کمربند غرب اقیانوس آرام و
- (د) ایسلند در کمربند مرکزی اقیانوس اطلس قرار دارند.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

علوم اجتماعی

(آریتا بیدقی)

-۲۱۶

مطالعه کتاب برای کنترل خشم ← ارادی و بیرونی (ب)

بهره بردن از ثواب نماز اول وقت ← طبیعی و درونی (د)

شادی پس از قبولی در دانشگاه ← غیرارادی و درونی (الف)

رعایت حریم زن و مرد در مترو ← ارادی و بیرونی (ب)

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۹)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۴

آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن چراغ‌ها به سمت جنوب دریای خزر (ایران) مهاجرت کردند. (طبیعی)

پس از اصلاحات ارضی دهه ۴۰، تعداد زیادی از روستاییان، به علت نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی، به شهرهای بزرگ مهاجرت کردند. (انسانی)

خشکشدن منابع آب منطقه سیستان که ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بود، باعث مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان شد. (طبیعی)

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۸)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۵

یکی از کارهای جغرافی دانان، مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌هاست. مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند، همان نواحی هستند.

(جغرافیا (۳)، ناحیه‌های پیست، صفحه ۱۴)

(آزاده میرزایی)

-۲۰۶

گزاره‌های «ج» و «د» از ویژگی‌های مرکز پرفسار (آن‌تی‌سیکلون) هستند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۳۶)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۷

برخی تلماسه‌ها می‌توانند طی یک سال، ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد، به طرف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه پشتی فرود می‌آیند و همانجا انباشته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تلماسه می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۴۹)

(فاطمه سقایی)

-۲۰۸

آثار معماری سوسیالیستی در اتحاد شوروی سابق و کشورهای اروپای شرقی دیده می‌شود. در فضاهای شهری این کشورها بلوک‌های مسکونی یکدست و هم‌شکل که نمای یکسان دارند، فراوان مشاهده می‌شود. این مسئله یادآور اثر جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی و برعکس، اثر سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر روی فضای جغرافیایی است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۴)

(آزاده میرزایی)

-۲۰۹

مکیندر شرق اروپا را منبع بزرگ قدرت می‌دانست و این بخش را محور یا قلب خشکی جهان (هارتلند) نامید.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۴۴)

(فاطمه سقایی)

-۲۱۰

منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

(جغرافیا (۲)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(مبینا سادات تایپیک)

-۲۲۱

تشریف عبارت نادرست:

- بر اساس دیدگاه اول نسبت به تعامل جهان‌های مختلف، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۸)

(مبینا سادات تایپیک)

-۲۲۲

- پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی از عوامل موفقیت استعمار قدیم بود.

- کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹، مربوط به دوران استعمار نواست.

- رویکرد دنیوی به عالم در دوران رنسانس در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی شکل گرفت.

- در فرهنگ اساطیری یونان و رم باستان، خداوندگاران متکثراً پرستیده می‌شدند.

- طی قرون وسطی، آباء کلیسا به نام خداوند، بندگان خدا را به بندگی می‌گرفتند و به بهانه ایمان و وحی، عقل را از اعتبار منداشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۴ و ۴۷)

(ممدرابراهیم مازنی)

-۲۲۳

عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای سیاسی و جغرافیایی جوامع مختلف عبور کرد.

غلبه قدرت‌هایی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی، به صورت استبداد استعماری درآمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۱)

(مبینا سادات تایپیک)

-۲۲۴

روشنگری خاص ناظر به مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و در این معنا روشنی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اوانیسم همراه شده است ← روشنگری خاص

سکولاریسم پنهان، شامل دیدگاه‌ها، فلسفه‌ها و جهان‌بینی‌هایی است که به نفی ابعاد معنوی هستی نمی‌پردازند بلکه بخش‌هایی از عقاید معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند.

به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعماری از قدرت برتر سیاسی و نظامی، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۴۲ و ۶۴)

(ممدرابراهیم مازنی)

-۲۱۷

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (عضویت اعضا در جهان اجتماعی، ارادی و اعتباری است.) - درست

گزینه «۲»: نادرست (آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، مشترک و عمومی است.) - نادرست (لايه‌های عمیق، دارای تأثیرات همه جانبه هستند).

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (لايه‌های سطحی بیشتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.)
(جامعه‌شناسی (۱)، بیان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۲۷)

(ظاهره کریمی سلیمانی)

-۲۱۸

- علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد که به آن گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

- تفاوت‌هایی که مربوط به لايه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

- در جهان متعدد، افرادی که قصد تسلط بر این جهان را دارند، به تدریج اسیر نظام اجتماعی پیچیده و برنامه‌ریزی شده می‌شوند که مثل یک قفس آهنهنی همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

- تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان و آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازمی‌گردند، از نوع تفاوت‌هایی است که میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۱)، بیان اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۴ و ۳۵)

(ظاهره کریمی سلیمانی)

-۲۱۹

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

- جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق و باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

- جوامع مختلف اگر هنجارها و اعمال خود را بر اساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱، ۵۲ و ۶۴)

(ارغوان عبدالمکی)

-۲۲۰

- اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هرچه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با قدرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتاعی بیشتری برخوردارند.

- به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انتباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

- تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدھند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۰، ۷۱ و ۸۳)

(آریتا بیدقی)

-۲۳۰

و بر تفہم را مقدمه و پیش نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود می انگاشت و تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی دانست.
(جامعه شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۹)

(نهضه کلانتری)

-۲۳۱

در رویکرد عادلانه که رویکرد سوم نسبت به نابرابری اجتماعی است، مالکیت خصوصی لغو نمی شود، اما جامعه وظیفه دارد نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. فرهنگ سرمایه داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می گیرد یعنی فرهنگ سرمایه داری، کانون ثروت و قدرت منطقه مرکزی می شود و کشورهای دیگر، منطقه پیرامونی می شوند.

نقطه اشتراک موافقان قشر بندي اجتماعی و طرفداران عدالت اجتماعی، ضروری دانستن رقابت در زندگی اجتماعی و عدم لغو مالکیت خصوصی است.

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه داری آن را مطلق نمی داند، ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست. بنابراین «عدم لغو مالکیت خصوصی» وجه اشتراک سوسیالیسم و موافقان قشر بندي است، نه وجه افتراق آن ها.

نکته: فرهنگ سهمیونیسم و آرمان ها و ارزش های خود را متوجه نزد خاصی می داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نزد به کار می گیرد. (یعنی در فرهنگ سهمیونیسم، نزد خاص، مفهوم منطقه مرکزی را می یابد و نزد ادواری دیگر، مفهوم منطقه پیرامونی را)

(جامعه شناسی (۳)، تابرابری اجتماعی، صفحه های ۷۱ تا ۷۴، جامعه شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه ۱۳)

(آریتا بیدقی)

-۲۳۲

جنگ تحملی عراق علیه ایران ← قدرت سخت
خبرگزاری ها ← رسانه ← قدرت نرم
حفظ
جامعه ایمانی
مشروعیت
مقبولیت

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۱ و ۵۹)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۲۳۳

- در مدل تکثیرگرایی، تفاوت های موجود میان گروه های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می شود.

- همانندسازی به معنای پذیرش ارزش ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه های جامعه است، به گونه ای که همه گروه ها همسان می شوند.
- شناخت متقابل هویت ها یا الگوی تعارف به شناخت متقابل افراد، گروه ها و جوامع از یکدیگر توجه دارد.

(جامعه شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

(محمد ابراهیم هازنی)

-۲۲۵

الف ← نخستین بیدارگران اسلامی به دنبال اصلاح رفتار دولت ها در کشورهای اسلامی بودند.
ب ← حرکت های اجتماعی روش نگران چپ در چارچوب اندیشه های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

ج ← جنبش عدالتخانه و انقلاب مشروطه، از جمله انقلاب های اجتماعی بودند که با هدف تغییر ساختار سیاسی صورت گرفتند.
(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و همان بیدار، صفحه های ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵ و ۱۱۷)

(محمد ابراهیم هازنی)

-۲۲۶

نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضمن پیشرفت جامعه می دانستند. (قسمت اول همه گزینه ها صحیح است).
سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه داری آن را مطلق نمی داند.

چالش بلوک شرق و غرب، چالشی جهانی و درون فرهنگی است.
اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی از جمله آیزا بیان برلین، در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته اند.
(جامعه شناسی (۲)، پالش های بیانی، صفحه های ۷۴، ۷۶ و ۷۷)

(طاهره کریمی سلیمانی)

-۲۲۷

- انقلاب ها و جنبش های آزادی بخش قرن بیستم، تقليید بدی از انقلاب های مدرن بودند.

- انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان ها و ارزش های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.
- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه، انقلابی بود که با دیگر انقلاب های مشابه اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت.

(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و همان بیدار، صفحه ۱۳۵)

(نهضه کلانتری)

-۲۲۸

گزینه «۱»: مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مقهور فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.
گزینه «۲»: از خودبیگانگی حقیقی (فطری) هنگامی رخ می دهد که عقاید و ارزش های یک جامعه، مانع آشنایی درست افراد جامعه با حقیقت انسان و جهان می شوند.

گزینه «۳»: عناصر فرهنگ دیگر را در سطوح مختلف هنجارها نه نمادها و ارزش های اجتماعی، بدون تحقیق و گزینش و به گونه ای تقليدي فرا می گيرند. - برخی از نخبگان جهان غربی را به جستجوی سنت های قدسی و دینی واداشت.

گزینه «۴»: منع فعالیت هایی که هویت دینی افراد را آشکار می کند، مربوط به فرهنگ سکولار است نه پیامد رویگردانی از سکولاریسم.

(جامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱، جامعه شناسی (۲)، پالش های بیانی صفحه ۹۹)

(آریتا بیدقی)

-۲۲۹

رویکرد تبیینی با روش تجربی به مطالعه رفتارهای قبل مشاهده نوجوانان می پردازد (یافتن رابطه علیت)

عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت معنای استفاده از این ابزار است.
(جامعه شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه های ۳۹ تا ۴۱)

(مهدیر پیرهسینلو)

-۲۳۷

مرد سیگاری به معنای مطابقی «تا هفتة بعد» متولّ شده و روز شنبه را دقیقاً از ساعت نیمه شب (۰۵:۰۰) حساب کرده است. در حالی که همسرش و اکثريت مردم، از عبارت «تا هفتة بعد» به معنای التزامی، حداقل چند روز یا هفت روز کامل را در نظر دارند.

غالاطه شیوه نگارش کلمات، از عدم رعایت دقیق عالم سجاوندی و حرکات کلمات به وجود می‌آید. در جملات پیرامون استاد فلسفه مسیحی، علامت ویرگول به درستی به کار رفته بود و باعث غالاطه شد.
با مدیرمان سوار بر ماشینش به سمت دفتر حرکت کردیم. صدایش در راه واقعاً آزاردهنده بود.

در این عبارت، معلوم نیست مرجع ضمیر «ش» کیست. مدیر یا ماشین مدیر؟ صدای مدیر آزاردهنده بوده یا صدای ماشین او. بنابراین ابهام در مرجع ضمیر داریم.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۳۸

در گزینه «۲»، «بوستان سعدی» جزئی و سایر موارد کلی هستند.
تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این کتاب منطق و خواجه حافظ شیرازی، (دو مورد) جزئی است.

گزینه «۳»: همه موارد کلی است.

گزینه «۴»: کارون بلندترین رود ایران و آن قطار مسافربری، (دومورد) جزئی است.

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۳۹

نسبت بین مفهومی که هیچ مصادقی ندارد و مفهوم کلی عموم و خصوص من وجه است چون برخی از مفاهیمی که هیچ مصادقی ندارند کلی هستند مثل شریک خدا و برخی از مفاهیمی که هیچ مصادقی ندارند کلی نیستند مثل رستم شاهنامه و برعکس.

نسبت گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تباین

گزینه «۲»: من وجه

گزینه «۳»: تباین

گزینه «۴»: مطلق

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۴۰

تعریف باید جامع و مانع باشد، یعنی رابطه تعریف با مصاديق آن، رابطه تساوی باشد (رد گزینه «۲»). تعریفی که جامع نباشد و مانع باشد تمامی مصاديق آن مفهوم را در برنمی‌گیرد، لذا خاص‌تر است و رابطه آن‌ها عموم و خصوص مطلق می‌شود (رد گزینه «۴»). تعریفی که نه جامع است نه مانع از جهتی اعم و از جهتی اخص است و رابطه عموم و خصوص من وجه دارد (رد گزینه «۳»).

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۳۷ و ۳۸)

(ارغوان عبدالمکنی)

-۲۳۴

جامعه مشرک، جامعه‌ای است که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد و جامعه فاسق، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

با این‌که مارکس و مارکسیست‌ها، طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

(بامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۱ و بامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۷۸)

(ارغوان عبدالمکنی)

-۲۳۵

- اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحملی است.

- کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند.
نظریه پایان تاریخ فوکویاما همین معنا را القا می‌کرد.

- مکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

(بامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۸۲ و ۱۳۱)

(بامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۱۳۸)

فلسفه و منطق

(فرهار قاسمی نژاد)

-۲۳۶

منطق به دنبال جلوگیری از خطای در اندیشه است و مستقیماً بر عملکرد انسان نظارت نمی‌کند.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جملات انشایی مانند سؤال پرسیدن بخشی از سخنان ما است که در منطق مورد بررسی قرار نمی‌گیرند.

گزینه «۲»: در زندگی انسان نمونه‌های وجود دارد که برای درستی و نادرستی آن‌ها به منطق نیازمند هستیم.

گزینه «۴»: منطق ابزاری است در خدمت سایر علوم و خود علم منطق تبیین قواعدی است که ذهن به‌طور طبیعی آن‌ها را رعایت می‌کند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه ۵)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۴۵

شرط اول یعنی دو مقدمه سالیه نباشد، یا هر دو موجبه باشند (که نتیجه موجبه خواهد شد) یا یکی موجبه یکی سالیه باشد (که نتیجه، سالیه خواهد شد) شرط دوم یعنی حد وسط در هر دو مقدمه منفی نباشد که در شکل دوم چون حد وسط در هر دو مقدمه محمول است پس هر دو مقدمه نباید موجبه باشند. پس یک مقدمه موجبه یک مقدمه سالیه است، پس نتیجه حتماً سالیه است.

چون نتیجه حتماً سالیه است پس محمول نتیجه علامت مثبت دارد، پس حتماً نیاز به بررسی شکل سوم هست.

(منطق، قیاس اقتراণی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(نیما پواهری)

-۲۴۶

در قضیه منفصل غیر قابل جمع در کذب، هر دو طرف نمی‌توانند کاذب باشند. پس می‌توان از کذب یک طرف، صدق دیگری را نتیجه گرفت: «اگر غیر ب (= ب)، آنگاه الف» یا «اگر غیر الف، آنگاه غیر ب»

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

(فرهاد قاسمی نژاد)

-۲۴۷

از شما بعيد است (مغالطة تله‌گذاری) یعنی شما آدمهای خوبی هستید. علی‌رغم تحصیلات بالا. هنوز به این سطح از آگاهی نرسیده باشند (مسموم کردن چاه). بنابراین به ترتیب امکان بروز دو مغالطة تله‌گذاری و مسموم کردن چاه وجود دارد.

(منطق، سنبشگری در تکلم، صفحه ۱۰۹)

(مهبد پیرهسینلو)

-۲۴۸

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» در علم کلام مطرح می‌شود و به فلسفه اولی مربوط نمی‌شود. اما گزینه «۲» در مورد منحصر نبودن هستی به موجودات مادی، گزینه «۳» در مورد این که رابطه علیت در کل هستی جریان دارد یا نه (صرف‌نظر از درستی یا نادرستی گزاره مطرح شده) و گزینه «۴» در مورد اختیار و اراده موجودات (مشخصاً انسان) است. همه موارد ذکر شده، موضوع بحث فلسفه اولی هستند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۲)

(نیما پواهری)

-۲۴۹

سقراط می‌گوید: راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کروفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم. البته خیال می‌کنم نام مرا به عنوان مثال طرح کرد تا بگوید: «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.»

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(فاطمه سارbat شریف‌زاده)

-۲۴۱

از یک مورد آزمون قلمچی به کنکور سراسری تعمیم داده، که تعمیم شتابزده و ناروایی انجام داده است.

گزینه‌های «۱» و «۴» استقرای قوی‌اند. گزینه «۲» استنتاج بهترین تبیین است.

(منطق، اقسام استراتال و کاربردهای آن، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۴۲

اگر موضوع یک قضیه حملی جزئی باشد آن قضیه شخصیه است و سور ندارد. اگر محمول در قضیه به افراد نسبت داده شود، چه محدود چه نامحدود آن قضیه محصوره است.

اگر نسبت یک قضیه موجبه باشد می‌توان با متناقض کردن مفهوم محمول و حمل آن به موضوع، معنای سالیه از آن استنباط کرد.

اگر سور «هر» با نسبت «نیست» در یک قضیه به کار رود ممکن است معنای سالیه کلی بدهد مثل زمانی که کسی تنها دو کتاب دارد می‌گوید: هر دو کتاب من منطق نیست.

(منطق، قضیه عملي، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۳)

(فرهاد قاسمی نژاد)

-۲۴۳

بعضی الف ب است» اگر صادق باشد، متداخل آن یعنی «هر الف ب است» نامعلوم خواهد بود و «بعضی الف ب نیست» که متناقض آن است نیز نامعلوم خواهد بود.

(منطق، اهمام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(فرهاد قاسمی نژاد)

-۲۴۴

اگر نتیجه یک قیاس اقتراণی معتبر متناقض یک قضیه موجبه باشد، یعنی سالیه باشد.

بنابراین حتماً باید یکی از مقدمات سالیه باشد: (رد گزینه ۱) نمی‌شود هر دو مقدمه سالیه باشند زیرا قیاس معتبر نخواهد بود: (رد گزینه ۲) با دو مقدمه جزیی هم نمی‌توان یک قیاس اقتراণی معتبر ساخت: (رد گزینه ۳) فقط گزینه «۴» می‌تواند مقدمات یک قیاس اقتراণی معتبر باشد.

توجه: دلیل این که نمی‌توان از دو قضیه جزئی قیاس اقتراণی معتبر ساخت این است که در شکل اول و سوم، حد وسط در هر دو مقدمه دارای علامت منفی و قیاس نامعتبر می‌شود و در شکل دوم و چهارم، محمول نتیجه دارای علامت مثبت و در مقدمات دارای علامت منفی خواهد بود و در نتیجه قیاس نامعتبر می‌شود.

(منطق، قیاس اقتراণی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(نیما پواهری)

-۲۵۵

ملاصدرا می‌گوید، به جای نگاه کردن به ماهیت و مشاهده حالت امکانی آن نسبت به وجود و عدم، اگر به دو واقعیت نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات، عین وابستگی و نیازنده؛ در میان این موجودات، نمی‌توان موجودی را یافت که وابستگی به غیر و نیازمندی سراسر وجودش را فرا نگرفته باشد. وی این «وابستگی» و «فقر وجودی» را «امکان فقری» نامید تا آن را از امکان ماهوی که این سینا بیان می‌کرد جدا کند.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکنات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۶

اصل علیت عقلی است و برای اثبات آن از اصول عقلانی مانند «امتناع ترجیح بلا مرجع» و «امتناع تناقض» استفاده می‌کنند ولی کشف علل طبیعی مصاديق آن، از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلوی، صفحه ۱۹)

(سید هسام الدین بلالی طهرانی)

-۲۵۷

اصل سنخیت چون بیانگر نظم در جهان طبیعت است، پس ضامن کلیت قوانین علوم تجربی که با سور مشخص می‌شوند نیز هست.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلوی، صفحه ۲۰)

(نیما پواهری)

-۲۵۸

از نظر دیوید هیوم، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. (ادراک عقلی صرف مردود هستند نه عقل به طور کلی)

(فلسفه دوازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۹

ابن سینا می‌گوید هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و به حسب فطرت خود از بدی‌ها گریزان است. همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می‌نامیم. نه فقط مخصوص انسان‌ها بلکه برای همه عقلی و فلسفی ایجاد نشده است. (رد گزینه ۲ و ۳ این عشق فطری و درونی است و با دلائل عقلی و فلسفی ایجاد نشده است. (رد گزینه ۴)

(فلسفه دوازدهم، فدا در، فلسفه ۲)، صفحه ۳۵)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۶۰

این عقول هم علم حضوری به خود دارند هم خالقشان را با علم حضوری درک می‌کنند و هم به مخلوقات پایین‌تر از خود علم دارند و آن‌ها را درک حضوری می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در، فلسفه ۲)، صفحه ۵۹)

(مهدی پرسیلو)

-۲۵۰

دانش بشر به دو صورت پیشرفت می‌کند و کامل‌تر می‌شود: اول، با دستیابی به دانش‌های جدید درباره آسیا و دوم، از طریق بی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح معلومات آن‌ها.

در این متن، فرد مورد نظر ابتدا به دانش جدید می‌رسد که دوستش از آن خبر نداشت (مسدود شدن خیابان) و بعد به اشتباه او (آدرس غلط) پی می‌برد و به تصحیح آن می‌پردازد. (گرفتن آدرس درست از اهالی محل) (فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۴)

(نیما پواهری)

-۲۵۱

از نظر افلاطون، ابزار حسی فقط توانایی درک این جهان را به انسان می‌دهد و درک جهان برتر تنها با عقل و شهود امکان‌پذیر است، به همین دلیل از نظر او، گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است، زیرا صرفاً جهان سایه‌ها را به ما نشان می‌دهد نه آن جهان برتر را. (به عبارتی دیگر حس امور جزئی این جهان را می‌شناسد اما عقل حقایق کلی عالم مثل را پس گزینه «۱» صحیح است).

(فلسفه یازدهم، تگاهی به تاریخه معرفت، صفحه ۵۴)

(نیما پواهری)

-۲۵۲

دکارت فیلسوف و ریاضی دان بزرگ فرانسوی، به تفکر عقلی اهمیت بسیار می‌داد و بر عکس بیکن، معتقد بود انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که آن‌ها را با عقل درک می‌کند (نه به صورت یک شهود پیش‌اشناختی و فطری) مانند اعتقاد به نفس مجرد و وجود خدا. به اعتقاد دکارت انسان در فهم این قبیل امور نیازی به حس و تجربه ندارد.

(فلسفه یازدهم، تگاهی به تاریخه معرفت، صفحه ۵۷)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

-۲۵۳

بر اساس نظریه ماتریالیسم، انسان نهایتاً مانند یک ماشین بسیار پیچیده است نه چیزی فراتر از آن.

بر اساس نظریه داروینیسم، انسان چیزی نیست، جز یک حیوان مستوی‌القامه (راست قامت)

بر اساس نظریه اگزیستانسیالیسم چیستی و ماهیت انسان از لحظه تولد و کسب وجود، مشخص و معین نیست و او با دست خود و عمل و زندگی خود ماهیت خود را رقم می‌زند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(فرهار قاسمی نژاد)

-۲۵۴

از نظر کانت کاری فضیلت شمرده می‌شود که صرفاً برای اطاعت از وجودان باشد نه اینکه متنضم‌من هدف و منفعت شخصی باشد.

(فلسفه یازدهم، انسان، موجو افلاق‌گر، صفحه ۷۵)

(نضیله کلانتری)

-۲۶۷

اراده یکی از عوامل نگرشی شکل دهنده به رفتار انسان است که به صورت مثبت عمل می‌کند و همچنین حرکتی برای حرکت انسان به سوی آینده و دست‌یابی به اهداف اوست.

(روان‌شناسی، آگزیزه و گکرش، صفحه ۱۶۷)

(محمد ابراهیم مازنی)

-۲۶۸

ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. هر قدر شهروندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود. هاداران تیم مغلوب در مسابقات ورزشی (بروز ناکامی) به جای به کارگیری روش‌های درست مقابله با شکست، وسایل و تجهیزات عمومی را تخریب می‌کنند (پرخاشگری).

(روان‌شناسی، تکثیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰)

(نضیله کلانتری)

-۲۶۹

حافظه شکل گرفته از طریق رمزگردانی معنایی، عمیق‌تر و پایدارتر است و تنها عبارت گزینه «۳» که به ثبت اطلاعات به وسیله بسط دادن آن‌ها اشاره دارد، به این شیوه رمزگردانی مرتبط است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»، بیانگر رمزگردانی دیداری است.
گزینه «۴»: بیانگر رمزگردانی شنیداری است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲)

(نضیله کلانتری)

-۲۷۰

دانش‌آموز به جای اینکه به حل مسئله بپردازد، از رویکرد منفعانه استفاده نموده است؛ به گونه‌ای که نامید شده، درس خواندن را رها کرده و منزوی شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۰)

(فرهاد علی‌نژاد)

-۲۷۱

اگر فرد تا به حال تکالیف را انجام نداده باشد، انجام هم‌زمان چند تکلیف، نسبتاً دشوار خواهد بود.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شباهت دو تکلیف می‌تواند عاملی برای کاهش اثر منفی توجه تقسیم شده باشد.

گزینه «۲»: مهارت فرد در یک تکلیف (خودکار شدن تکلیف)، می‌تواند اثر توجه تقسیم شده را کاهش دهد.

گزینه «۴»: استفاده از چند حس امکان ایجاد توجه متمرکز را فراهم می‌کند.

(روان‌شناسی، احساسات، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

روان‌شناسی

-۲۶۱

(موسسه عققی)

روان‌شناسان در «توصیف» پدیده‌ها دقیق‌اند و سعی می‌کنند تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

روش «مشاهده» باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۲۷)

-۲۶۲

(موسسه عققی)

هرگاه فرد مجبور شود بین دو انتخاب مطلوب، یکی را برگزیند، دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می‌شود؛ مانند تعارض گرایش- گرایش که بیانگر اجبار به انتخاب بین دو گزینه مطلوب است.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵۰ و ۱۷۱)

-۲۶۳

(پروانه کریمی)

تفکر فرضیه‌سازی برای اولین بار در دوره نوجوانی شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نوجوان در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برد، درحالی که مبنای استدلال در دوره کودکی واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵)

-۲۶۴

(فرهاد علی‌نژاد)

مراحل تصمیم‌گیری به ترتیب عبارت‌اند از: ۱- شناسایی و تعریف تصمیم موردنظر ۲- شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ۳- بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت ۴- ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت ۵- اجرای بهترین اولویت ۶- تمهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر ۷- بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر.

(روان‌شناسی، تکثیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۱۸)

-۲۶۵

(محمد ابراهیم مازنی)

چیزی که توجه فوتالیست را به محرك‌های مرتبط با کتاب‌های ورزشی سوق داده است، اطلاعات موجود در حافظه‌ی وی است.

(روان‌شناسی، احساسات، توجه، ادراک، صفحه ۷۶)

-۲۶۶

(موسسه عققی)

منتظر از رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۱-۱۲ سالگی (شروع دوره نوجوانی) است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۱۱۵)

(محمدابراهیم مازنی)

-۲۷۶

(فرهاد علی‌نژاد)

-۲۷۲

فرد مفروض در صورت سؤال، دچار ناهمانگی شناختی شده است. هنگام بروز ناهمانگی، فرد می‌تواند دو کار انجام دهد: ۱- رفتار خود را تغییر دهد؛ ۲- نگرش خود را تغییر دهد تا این دو با هم همانگ شوند. در مثال صورت سؤال، تغییر نگرش (در مورد مضر بودن مواد اعتیادآور) و یا توجیه رفتارش اقداماتی ناکارآمد هستند؛ در نتیجه، فرد راهی جز تغییر رفتار (برای مثال ترک مواد مخدر یا کاهش مصرف آن) ندارد.

(روان‌شناسی، اثکیزه و نگرش، صفحه ۱۷۰)

(مهسا عفتی)

-۲۷۷

علت این که افراد مختلف، در موقعیت‌های ۵۰-۵۰، همچون بخت‌آزمایی، شرکت نمی‌کنند، پرخطر بودن این تصمیم‌گیری‌هاست که اصطلاحاً به آن فرار از ضرر می‌گویند.

(روان‌شناسی، تکلم (۲) تضمین‌گیری، صفحه ۱۴۱)

(میناسارات تاپیک)

-۲۷۸

(فرهاد علی‌نژاد)

یادگیری عمیق (اکتفا نکردن به یادگیری طوطیوار) و همچنین مطالعه چندحسی هر دو باعث بهبود عملکرد حافظه می‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷۴)

(نسبیه کلانتری)

-۲۷۹

گرینه «۱»: به خاطر سپاری هم‌زمان چند موضوع باعث شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف می‌شود.

هامون با خرد کردن یک تصمیم به تصمیمات کوچک‌تر، عملان آن تصمیم را کنار گذاشته و سرگرم انتخاب‌های دیگر شده است. مثال صورت سؤال بیانگر مشکل داشتن در تصمیمات زندگی نوجوان است که برای مقابله با آن باید نوجوان را به سوی تصمیم‌گیری کارآمدتری هدایت کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷۶)

(مهسا عفتی)

-۲۸۰

گرینه «۳»: در روش پس‌خبراء، داشتن سوالات کلیدی بعد از مرحله پیش‌خوانی کردن است.

عمل مهسا بیانگر یک فرایند ذهنی (شناخت) است (دربافت حسی به وسیله گیرنده حس بینایی یعنی چشم) که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیست. اما سایر موارد بیانگر رفتارهای قابل مشاهده مستقیم می‌باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۲۰)

(سوفیا فرفی)

-۲۷۵

به ترتیب دزدیدن انگشت‌تر طلا به اصابت (ردیابی علامت حاضر) و دزدیدن زیورآلات بدی به هشدار کاذب (ردیابی علامت غایب) دلالت دارند.

(روان‌شناسی، اهساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۷)